

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—,

za inozemstvo Din 40.—.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8 Tel. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Kočljiv položaj v Lausanni

Pogajanja med Macdonaldom in Herriotom prekinjena,
da prouči Francija angleške zahteve in stopi v stike z
nemško delegacijo

Lausanne, 23. junija. Š. Reparacijska no-
ta, ki jo je sredi predsednik lausanske
konference Macdonald v imenu angleške
delegacije izročil Herriotu, je izževala v
krogih francoske delegacije precejšnje ne-
razpoloženje. Po francoskih virih zahteva
angleška nota črtanje reparacij, predvsem
pa določitev vsote, ki jo Nemčija še dol-
guje na račun reparacij. Francoski krogi
naglašajo, da to ni mogoče izvesti v eni
sapi, ker ni mogoče vedeti, kakšne bodo
gospodarske razmere v bodočnosti. Fran-
coska delegacija nasprotuje angleški noti
tudi iz notranje-političnih razlogov. Povsem
politična potreba je, da francoska vlada
vztraja pri zahtevi, da se priznajo nemške
reparacijske obveznosti, ker bi sicer Herri-
otova vlada zašla v največje težave. Fran-
coski krogi naglašajo nadalje, da bi v pri-
meru črtanja reparacijskih dajatev nastale
velike finančne težave tudi za Jugoslavijo.
ki potrebuje 68 milijonov mark reparacijs-
skih dajatev za poravnavo svojih obvezno-
sti. Končno bi se s črtanjem reparacijskih
obveznosti onemogočila vsaka perspektiva
za večje posojilo Nemčiji, ki potrebuje naj-
manj 800 milijonov zlatih frankov. Edino
tržišče za tako velik kapital je Francija,
ker je edino njej mogoče zbrati toliko dena-
rija. S črtanjem reparacij pa bi francoski
kapital izgubil zaupanje v jamstvo za bo-
doča posojila.

Ponoči je francoska delegacija pripravila
odgovor na Macdonaldovo noto. Francoska
nota je bila izročena angleški delegaciji do-
poldne. Francoska delegacija računa z
eventuelnim neuspehom konference. Pred-
sednik Herriot namerava v petek odpoto-
vati v Pariz in poročati ministrskemu sve-
tu o razvoju pogajanj. V Parizu bo ostal do
nedelje zvečer.

Vodja belgijske delegacije, ministrski
predsednik Renkin, je dopoldne posetil ne-
mškega kancelarja Papena. Iz krogov belgijs-
ke delegacije se je razširila vest, da bo
belgijska delegacija po parafiranju gospo-
darsko-političnega sporazuma med Belgi-
jo, Luksemburgom in Nizozemsko delala na
to, da se čim prej razširi tudi na ostale
države. Ta sporazum naj bi pozneje veljal
kot vzor za slične sporazume, s katerimi
naj se v večjem obsegu pripomore k obnovi
evropskega gospodarstva.

Kaj zahtevajo Angleži

Lausanne, 23. junija. Š. Kakor se zatrju-
je v krogih nemške delegacije, vsebuje ba-
je angleška spomenica glede reparacijske-
ga vprašanja željo po končnoveljavni ure-
ditvi reparacijskega vprašanja. Nadalje
je baše v spomenici naglašeno, da Nemci-
ja trenutno ne more plačati, pri čemer pa
pušča odprto vprašanje poznejše nezmo-
žnosti in želi obenem, da bi bila sedanja re-
šitev tega vprašanja takšna, da ne bi ovi-
rala gospodarske obnove v Nemčiji. Spo-
menica naglašja, da je nemogoče Nemčijo
tako obremeniti, da bi si gospodarsko ne
mogla omogočiti. Po teh angleških predlo-
gih se obveznosti Nemčije glede plačila če
bi Nemčija postala zopet zmogljiva plačeval-
nica — ne smejo brez nadaljnega stipul-
rati, temveč se smejo zahtevati same ta-
dej plačila, če bi države upnice same za-
šle v finančne težave. Razen tega naj bi
bila vsiljena vsota — če bi bila Nemčija zo-
pet dolžna plačevati — že danes navzgor
omejena in naj bi Nemčija plačevala samo
toda, če bi imela aktivno trgovsko bilanco
in bi zaradi teh plačil ne bilo porušeno
ravnotežje v državnem proračunu.

Lausanne, 23. junija. Š. Razgovori med
Herriotom in Macdonaldom so bili danes
dopolodne zaključeni z zelo kratkim, toda
zelo pomembnim komunikacijem. Po konča-
nih razgovorih je bilo izdano naslednje ob-
vestilo:

Pogajanja med angleškimi in francoskimi
delegacijami se danes nadaljevala koristno in
prijetno, toda bila so ožredena, da bo
imela francoska delegacija priliko stopiti v
stik z nemško delegacijo.

Ko je Herriot zapustil konferenčno dvo-
rano, je izjavil, da bo v petek ostal še v Lau-
sanni, da bo govoril z državnim kancelarjem
Papenom. Pogajanja teko v ostalem normal-
no. Po izjavah angleških in francoskih kro-
gov razgovori med Macdonaldom in Herri-
otom niso imeli nobenega uspeha. Macdonald
ni umaknil svojih ugovorov, prav tako pa je
tudi Herriot vztrajal v svojih zahtevah, da
se najprej določi druga reparacijska vsota.

Kakor se čuje iz dobro poučenih krogov,
zastopa angleška delegacija pri teh razgovo-
rih naslednje stališče:

Sedanja reparacijska konferenca mora biti
zadnja in se ne sme raziti, ne da bi svet in
Evropa vedela, kako je sedaj s platilom dol-
gov in kakšne so nade za bodočnost. To
vprašanje je za Angleže posebno važno za-
radi državne konference v Ottawi, na kate-
ri se bo odločalo o bodoči gospodarski po-
litiki svetovnega imperija.

Francoski so se skušali v pogajanjih umak-
niti takšni odločitvi. Predvsem se so zavze-
mali za to, da bi navezali neposredna po-
gajanja z Nemci, ker so upali, da bi mogli do-
biti s pritiskom svojih političnih kompenza-
cijskih zahtev od Nemčije koncesije v repa-
racijskem vprašanju. Macdonald pa se je
francoski želi po neposrednih pogajanjih z
Nemčijo stalno protivil, češ, da se morajo
glede reparacij najprej sporazumeti zave-
zniki, preden se lahko pričnejo na skupni
podlagi razgovori z nemško delegacijo. Gle-
de na to angleško taktiko, ki se kaže prav
tako tudi v vprašanju podunavskega proble-
ma, se Francozi pritožujejo zelo brdiko in
nič manj tudi zaradi dozdnevne paski, ki jim
jo je nastavl Macdonald z neomejenim tra-

janjem konference. Kdaj se bodo sedaj an-
gleško-francoska pogajanja nadaljevala; še
ni določeno. Francozi zahtevajo pred njihovo
obnovo sporazum z Nemčijo.

Belgijski načrt

Lausanne, 23. junija. Š. Tudi belgijska de-
legacija je za odstranitev težko izročila
posebno spomenico, ki izvira, kakor se
splošno domneva, od znanega finančnega
strokovnjaka Francuise. Spomenica nagla-
ša, da je velike težave, s katerimi se ima
boriti Nemčija, povzročilo predvsem po-
manjkanje zlata in deviz. Belgijski pred-
log gre za tem, naj bi se mobilizirala akti-
va nemških mest in tako ustvarila možnost
za dobavo deviz. S tem misli belgijski pred-
log razne komunalne naprave kakor n. pr.
elektarne, plinarne itd. Načrt stremi za
tem, da bi se ustvarila velika nemška druž-
ba, kateri bi omenjene komunalne naprave
odstopile svoja aktiva, s katerimi bi ta
družba pribavila potrebne devize. Za do-
bavo deviz bi bilo potem potrebno še so-
delovanje evropskih centralnih bank z jam-
stvom posameznih vlad v skupnem fondu,
ki bi ga upravljala mednarodna banka za
plačila. Ta banka bi potem poslovala kot
devizna in klirinška centrala, pri čemer bi
imela z zlatimi zalozami vsa potrebna jam-
stva.

Odhod Herriota v Pariz

Lausanne, 23. junija. Š. Danes ni no-
benega dvoma več, da je zašla lausanska
konferenca v zagato. Ponudbe in zahteve
so v diametralnem nasprotju. V tem polo-
žaju so obrnjeni vsi pogledi na angleškega
ministrskega predsednika Macdonalda, od
kateraga pričakujejo, da bo kot posredova-
lec in obenem garant našel izhod za obe
stranki. Kakor zagotavljajo v krogih fran-
coske delegacije, se bo ministrski pred-
sednik Herriot jutri vrnil v Pariz, da se raz-
govori s svojimi ministrskimi tovariši in
obenem v zbornici brani stališče vlade v
vprašanju uradniških prejemkov, ki je za
socialistično radikalno stranko velikega
pomena.

Macdonald in dr. Marinković

Beograd, 23. junija. Š. Nekateri inozem-
ski listi so objavili poročila, kakor da je
prišlo do nekega incidenta med predse-
dnikom Macdonaldom in jugoslovanskim mi-
nistrskim predsednikom in zunanjim mi-
nistrom dr. Marinkovićem. V stvari pa gre
le za pojasnila, ki jih je dal Macdonald dr.
Marinkoviću glede deklaracije veseli. Dr.
Marinković je bil mnenja, da predstavlja
ta deklaracija predlog, o katerem naj kon-
ferenca razpravlja in sklepa, dočim je Mac-
donald pojasnil zadevo tako, da je ta de-
klaracija obvezna samo za veselice, ki so
jo podpisale. Takoj po prvi seji lausanske
konference je Macdonald osebno po-
iskal dr. Marinkovića in mu v prisrčnem
tonu pojasnil vsa zadevo. Vse drugo, kar
se o tem piše, je izmišljeno in tendencioz-
no.

Devizna zapora v Avstriji

Dunaj, 23. junija. AA. Glede na pogaja-
nja, ki se vrše v Lausanni, avstrijska vla-
da se ni predložila glavnemu odboru par-
lamenta v odobritev pripravljenega načrta
uredbe o ukinitvi izdajanja tujih deviz za
izvršitev državnih obveznosti v inozem-
stvu. Ker pa se je zaloga tujih deviz
zmanjšala, bo avstrijska Narodna banka
od danes dalje začasno ukinitila izdajanje
deviz za izpolnitev obveznosti, ki jih ima
v državnih dolgovi nasproti inozemstvu.
Dolžniki, ki imajo obveznosti v inozem-
stvu in jim te dni poteče rok, se
opozarjajo, da pripravijo protivrednost
dolžne vsote v šilingih, da se bo mogla
brez odlaganja deponirati v poseben fond,
ki bi se eventualno ustanovil.

Dunaj, 23. junija. d. V poučenih krogih
izjavljajo glede na vesti o nameravani
opustitvi zlate paritete šilinga, da je av-
strijska vlada vedno poudarjala, da bo tu-
di v primeru transfernega moratorija
ohranila zlato pariteto, zaradi česar bi bi-
lo neločljivo, če bi započela inflacija v tre-
nutku, ko se z vsemi silami prizadeva za
dovolitev posojila.

Lausanne, 23. junija. g. Vprašanje do-
volitve posojila za Avstrijo je zelo daleč
od definitivne rešitve. Avstrijska delegaci-
ja še vedno upa, da bo Francija vendarle
izpremenila svoje naziranje, po katerem je
rešitev avstrijskega problema brez gos-
podarske in finančne reorganizacije sred-
nje Evrope neizvedljiva. Zvezni kancelar
dr. Dollfuss je imel danes zopet več razgo-
vorov z vodilnimi državniki, med njimi s
francoskim ministrskim predsednikom
Herriotom, s finančnim ministrom Germai-
nom-Martinom in nemškim kancelarjem
Papenom. Po sedanjem stanju reparacijskih
pogajanj ni pričakovati, da bi bil avstrijs-
ki problem kmalu rešen, ker so naziranja
glede tega zelo deljena. Prvi dan razgo-
vorov glede rešitve avstrijskega problema
dopušča kvečjem nado, da se bo dalo z
časom rešitvijo vsaj za kratko dobo od-
straniti nevarnost avstrijskega moratorija.

Sprememba krajevnega imena

Beograd, 23. junija. p. Z odlokom notra-
njega ministrstva se spremeni ime občine
Aršije v litijem srezu v Ržiše.

FRANCIJA IN HOOVROVE ZAHTEVE

Odmev Hoovrovih razorožitvenih predlogov v Evropi — Francija pripravlja odločen odgovor Ameriki

Ženeva, 23. junija. d. Po preditjanju Hoo-
rove poslanice včeraj popoldne v glavnem
odboru razorožitvene konference, ki je
zbudila veliko pozornost v vseh diplomati-
skih krogih, se je prvi oglašil k besedi an-
gleški zunanji minister John Simon, ki
je precej presenečen izjavil, da prav za
prav še ne more ničesar reči, ker je zve-
del za vsebino Hoovrove poslanice šele
pred nekaj urami, enostranske izjave pa ne
morejo dovesti do rešitve zapletenega raz-
orožitvenega vprašanja. Kljub temu po-
zdravlja angleška delegacija ameriški
predlog v vseh njegovih podrobnostih ter
izraža upanje, da bo kmalu vsestransko
proučen. Angleška delegacija si pridržuje
pravico, da zavzame kasneje svoje končno
stališče.

Napetost je narasla do viška, ko je sto-
pil na tribuno francoski vojni minister
Paul Boncour, ki je izrekel v uvodu
več prijateljskih besed na naslov Amerike,
v svojih končnih izjavah pa prišel do
zaključka, da je predvsem potrebna var-
nost. Boncour je naglašal, da je Hoovro-
va poslanica nedvomno znak nestrpnosti,
s katero zasledujejo odgovorni ameriški
državniki delo razorožitvene konference.
Po francoskem mnenju prinaša pakt Dru-
štva narodov znižanje oborožitve le v re-
zi z organiziranjem varnosti. Francija
vztraja na svojem dosedanjem stališču. V
smislu sklepa skupščine Društva narodov
iz l. 1927. mora priti do razorožitvenih do-
govorov, ki bi bili primerni sedanjemu
stanju varnosti in se morejo takoj izvesti.
Francoska delegacija je pripravljena pro-
učiti Hoovrove predloge s pridržkom, da
se istočasno razpravljajo tudi znani fran-
coski predlogi za organiziranje mira. She-
matično znižanje oborožitve za tretjino bi
v ostalem ustvarilo krivico za gotove
države. Boncour je končno dokazoval, da
je Francija že znatno znižala svojo obro-
žitev. Izrečno je poudarjal, da se Hoovrov
načrt ne more izvesti, ne da bi se uredilo
vprašanje sankcij.

Kot tretji govornik se je oglašil Lit-
vinov, ki se je pritoževal, da ni bil do-
slej sprejet noben izmed ruskih predlogov
in da se ni upoštevalo nobeno rusko opo-
zorilo. Sedaj po petih mesecih posamezne
države sploh še ne vedo, ali naj se razo-
rože ali ne. Ruska delegacija odklanja
vsako odgovornost za neuspeh. Ameriške
predloge pozdravlja tem bolj, ker se v
mnogih točkah strinja z ruskimi zahte-
vami.

Za nemško delegacijo je govoril posl-
nik Nadolny, ki je navdušeno pozdra-
vil Hoovrovo intervencijo, zlasti odstavek
njegove poslanice, ki govori o potrebi, da
se oborožitev posameznih držav prilagodi
stanju nemške oborožitve. Poudarjal je,
da je treba konferenci čestitati, ker je
predsednik Zedinjenih držav podvel pobo-
do, kakor tudi, da se konferenca izpostavl-
ja nevarnosti, da bo preveč zašla v po-
drobne razprave, ker je prišla že na toč-
ko, kjer obstoja bojazen, da ne bo nikdar
prišla do načelne odločitve, ki jo pričaku-
je ves svet. Ameriški predlogi imajo za-
slugo, da so dali konferenci novo pobo-
do, zaradi česar upa, da bodo olajšali delo. Po-
slanik Nadolny je nadalje izrazil svojo bo-
jazeno, da omejitve oboroževanja ne bodo iz-
premenile sedanjega razmerja v oboroži-
tvu posameznih držav ter je opozarjal na
posebni položaj, v katerem se nahajajo že
razorožene države.

Italijanski zunanji minister Grandi je
izjavil, da je telefonično obvestil Musso-
linija o Hoovrovi poslanici in se z njim po-
svetoval o stališču, ki naj ga napram njej
zavzame Italija. Nato je izjavil, da spre-
jema Italija brez vsakega pridržka zahte-
ve, ki jih je Hoover izrazil v svoji posla-
nici, in da ne postavlja nikakih pogojev ni-
ti omejitvenih predlogov. Ameriški načrt
se v glavnem strinja z italijanskimi pre-
dlogi, ki so bili predloženi razorožitveni
konferenci meseca februarja. Grandi je še
poudaril, da je Hoover dal s svojimi pre-
dlogi pobudo za praktično rešitev razoro-
žitvenega problema, kakor je lani s svo-
jim predlogom o moratoriju neposredno
načel problem o ureditvi finančnih obvez-
nosti, nastalih zaradi vojne. Ugotovil je,
da je Italija sprejela brez obotavljanja obe
njegvi akciji za zagotovitev mira in gos-
podarsko obnovo držav v Evropi.

Nato so podali svoje stališče še japo-
nski delegat in nekateri drugi delegati, na-
kar so sklenili, da se Hoovrov načrt vzame
v pretes na privatnih angleško-francos-
skih razgovorih, ki so že v teku.

Francija odklanja Hoovrove razorožitvene predloge

Pariz, 23. junija. Š. Francoski ministrski
predsednik Herriot bo poslal nocoj v Wa-
shington po radiju svojo poslanico kot od-
govor na predloge, ki jih je ameriški pred-
sednik Hoover predložil po poslaniku Gib-
sonu na včerajšnji seji glavnega odbora
razorožitvene konference. »Agence Radio«,
ki oddaja običajno poslušne informacije,
je objavila komentar o razlogih, ki onemo-
gočujejo Franciji sprejem Hoovrovih pre-
dlogov. V svojem poročilu navaja:

1. Hoovrovi predlogi označujejo razen
strupenih plinov in tankov težko artiljerijo,
metale bomb in podmornice kot napadalno
orožje, čeprav se rabi to orožje tako za
ofenzivo kakor za defenzivo. Nasprotno pa
Hoovrovi predlogi ne določajo omejitve
vojnih ladij po številu in tonaži.

2. Predsednik Hoover ne razlikuje med
državami, ki so sodelovale v svetovni vojni
kot napadalke, in državami, ki so se bra-
nile. Opuščanje take načelne razlike med
obema kategorijama pomeni isto kakor vo-
jna pariteta, ki jo že davno zahteva Nem-
čija.

3. Ne glede na kolonialne potrebe ne
upoštevajo predlogi niti geografskega polo-
žaja, niti nacionalnih potreb posameznih
držav.

4. Ameriški predlogi zahtevajo znižanje
vojnih izdatkov za tretjino, ne zavzemajo
pa nikakega stališča glede jamstev za
varnost.

5. Predsedniku Hoovru se ni zdelo po-
trebno naglasiti razmerja med razorožitvi-
jo in vojnimi dolgi v okviru pogajanj. V
tem vprašanju so pooblastila ameriškega
predsednika omejena. Vsak mednarodni
dogovor o vojnih dolgovih se mora namreč
ratificirati z dvotretjinsko večino glasov.
Vsa mogoča obetanja predsednika imajo
spričo tega le hipotetično vrednost.

Agencija zaključuje svoje poročilo, češ,
da je predsednik Hoover poslal svoje pre-
dloge in zahteval pozitivne rezultate od že-
nevke konference morda le zato, da se uve-
ljavi v bližnji volilni kampanji, toda od
Francije ne more in ne sme zahtevati, da bi
plačala s svojo lastno varnostjo ceno tega
njegovega uspeha.

Pariz, 23. junija. AA. Hoovrov predlog
za razorožitev komentirajo pariški politični
krogi, da je bolj namenjen Hoovrovim vo-
lilecem kakor delegatom razorožitvene kon-
ference in da je za sedaj težko govoriti o
znižanju oboroževanja za 30%, ko se var-
nost ni povečala niti za 1%. Prav tako opo-
zarjajo v Parizu na eno izmed najvažnejših
washingtonskih poročil, ki pravi, da smat-
rajo ameriški uradni krogi, da bi se s
splošnim znižanjem oboroževanja zvišala
varnost ameriških Zedinjenih držav, ker bi
s tem oslabila napadalna sila drugih držav,
kar zopet pomeni, da misli Amerika s svo-
jim predlogom bolj nase kakor pa na sploš-
no varnost.

Razočaranje v Ameriki zaradi francoskega stališča

Washington, 23. junija. Š. Predsednik
Hoover je prečital včeraj svojo poslanico
o razorožitvenih predlogih zastopnikom ti-
ska v prisotnosti državnega tajnika Stim-
sona. Po končanem citiranju je s posebnim
poudarkom omenil, da se tičejo njegovi
predlogi vseh oborožitvenih na kopnem, na
vodi in v zraku, ter je izjavil: Čas je, da
izvršimo odločen korak in zmanjšamo
končnoveljavno temeljito preognoma
oborožitvena bremena. Tak korak bi bil
najvažnejši ukrep, ki bi ga mogel izvršiti
svet za pospešitev svojega gospodarskega
ozdravljenja.

Predlog ameriške delegacije v Ženevi je
izdelal v glavnem predsednik Hoover sam.
Konzultiral je samo nekatere vojaške stro-
kovnjake.

Kongres in ameriško javno mnenje sta
zelo simpatično sprejela Hoovrove pre-
dloge o razorožitvi. Senator Borah, pred-
sednik odbora za zunanje zadeve, je izja-
vil, da se brezpogojno strinja s Hoovro-
vim načrtom, katerega je že opetovano
zagovarjal, ker določa enako in istočasno
razorožitev vseh držav. Izjavil je, da se
ženevska konferenca gotovo zaveda, da bi
njen neuspeh izzval razočaranje, ki bi se
ne dalo več odpraviti.

Usoden potres v Mehiki

Ob mehiški obali Tihega oceana je povzročil potres ve-
liko škodo — Nad sto smrtnih žrtev

Pariz, 23. junija. AA. Po poročilih iz
raznih ameriških mest so zabeležili na ve-
likih delih ameriškega kontinenta hud po-
tres, ki se je posebno hudo občutil na ju-
gozpadu Mehike. Doslej še ni podrobnih
podatkov o tem potresu, vendar pa domne-
vajo, da je bil katastrofalen.

Iz Argentine poročajo, da tam v neka-
terih krajih že po 24 ur dežuje pepel, ki
prihaja iz ognjenikov v Andih. Tudi v
Buenos Airesu je padal tak pepelnat dež.
Mexico, 23. junija. AA. Potres je opu-
stošil mesto Cuyutlan na južnozpadni oba-
li Mehike. Gmota škoda je precejšnja. Iz-
pod razvalin so potegnili 30 trupel, najbrž
pa jih bo še več.

Mexico, 23. junija. g. Mehikiško obalo ob
Tihem oceanu je zadela huda potresna ka-

Spričo tega je ostro negativno stališče
francoske delegacije precej razočaralo
ameriško politično javnost. Čeprav Ameri-
ka uradno ne priznava odvisnosti med re-
paracijskim vprašanjem in razorožitvenim
problemom, bo vendar po mnenju ameri-
ških krogov francosko zadržanje zelo otež-
kočilo pogajanja za novo ureditev vpra-
šanja finančnih obveznosti, ki so nastale
zaradi vojne. Če se ženevska konferenca
zaključi brez uspeha, Amerika ne bo mo-
gla ničesar črtati v svojem vojnem pro-
računu in tedaj bo težko mogoče prepri-
čati ameriško javno mnenje, da je njegova
dolžnost pristati na revizijo vojnih dol-
gov.

Mešani občutki v Angliji

London, 23. junija. AA. Angleški listi v
splošnem ugodno komentirajo Hoovrov
predlog, vendar pa naglašajo, da je angle-
ški zunanji minister včeraj v Ženevi o tem
predlogu najprej mlačno govoril, potem pa
čedalje hladneje. Listi v ostalem pozivajo
francosko vlado, naj pristane na Hoovrov
predlog in tako izpolni željo, ki so jo fran-
coski volilci izrazili pri zadnjih volitvah.

London, 23. junija. g. Angleški zunanji
minister sir John Simon je danes dopoldne
prispe na letališče v Croydon in bo na
jutrišnji seji ministrskega sveta poročal o
pogajanjih v Lausanni in Ženevi. Verjetno
je, da se bo v soboto zopet vrnil v Lau-
sanne. »New Chronicle« zatrjuje, da bo mi-
nistrski predsednik Macdonald v prihodnjih
dneh prišel v London.

Ugoden odmev v Nemčiji

Berlin, 23. junija. Š. Poslanica ameriškega
predsednika Hoovra, zaradi katere je bila
nenadoma sklicana seja glavnega odbora
razorožitvene konference, je napravila v
nemških političnih krogih zelo globok vtis.
Čeprav sodijo merodajni politiki, da je v
poslanici mnogo protislovij, je vendar pro-
glašajo kot prvi korak na poti k razorožitvi.
Kljub temu ugotavljajo listi v svojih kome-
ntarjih, da Hoovrova poslanica ne določa vse-
ga, kar zahteva Nemčija. V smislu versaille-
ske mirovne pogodbe bi se morala vsaka
vojna sila razorožiti v isti meri kakor nem-
ška. Vsekakor pa je tudi po mnenju listov
Hoovrova poslanica polzkuš, da se premosti
prepada med popolnoma razoroženo Nemčijo
in njenimi do zob oboroženimi sosedi. Listi
napovedujejo, da se bo francoska delegacija
uprla Hoovrovim predlogom. Nemčija bo za-
dovoljna, pravi »Vossische Zeitung«, če bodo
njene želje vsaj delno izpolnjene in če se
bo uveljavilo načelo enakosti vsaj toliko, da
nemška javnost ne bo imela vtisa, da ima
tudi ameriška pravica dve plati.

Nezadovoljstvo na Japon- skem

Tokio, 23. junija. Š. Hoovrov razorožitven-
ni predlog so v japonskih mornariških
krogih sprejeli zelo neugodno. Kakor spo-
roča zunanje ministrstvo, mornariška obla-
stva ne bodo soglašala z znižanjem izdat-
kov za velike vojne ladje za tretjino, ker
je po londonski pomorski pogodbi za Ja-
ponsko določena številka o oboroževanju
na morju že itak izredno nizka.

Jubilej dr. Karla Baxe

Praga, 23. junija. h. Jutri slavi primator
glavnega mesta Prage, dr. Karel Baxa, svoj
70. rojstni dan.

Dr. Baxa se je rodil dne 24. junija l.
1862 v Sedelčan h pri Pragi in je po poklicu
odvetnik. Ko je stopil v javno življenje, je
kmalu postal narodni poslanec v dunajskem
državnem zboru in je vedno kazal svoje od-
ločno narodno mišljenje. V zadnjih letih
pripada narodnim socialistom. Dr. Baxa je
bil vedno vnet propagator sodelovanja
z Jugoslavijo. Po prevratu je kmalu postal
primator češkoslovaške prestolnice. Njegova
soproga je po rodu Hrvatka iz Voloske.
Dr. Baxa je bil za svoje zasluge na polju
češkoslovaško-jugoslovenskega zблиženja več-
krat odlikovan z visokimi jugoslovenskimi
odlikovanji.

Iz finančne službe

Beograd, 23. junija. AA. Z ukazom Nj.
Vel. kralja je premeščen k dravski finančni
direkciji za višjega tajnika v 5. skupini
dr. Filip Orel, višji finančni tajnik pri fi-
nančni direkciji v Banjaluki.

Povratek dr. Marinkovića

Lausanne, 23. junija. Š. Predsednik ju-
goslovenske vlade dr. Voja Marinković je
odpotoval nocoj ob 11. uri z brzovlakom iz
Lausanne. Potoval bo preko Italije. V Beo-
grad prispe v soboto 25. t. m. Jugosloven-
sko delegacijo v Lausanni bosta vodila po-
oblašteni minister Fotić in londonski po-
slanik Gjurić.

###

Domače vesti

• Podban dravske banovine g. dr. Pirkmajer danes ne bo sprejemal strank, ker bo službeno zadržan.

• Izlet naših in čl. avtomobilistov v Prago. Ob priliki letošnjega rvesokolskega zletja v Prago priredi Avtomobilski klub kraljevine Jugoslavije izlet v CSR, za katerega je prijavljenih že 50 vozil. Izletniki se sestanejo, razen članov sekcij Sombora in Subotice, ki se priključijo šele na Dunaju, v Mariboru, od koder odrinejo skupno 1. julija zjutraj. Vožnja v Prago se bo izvršila v 4 etapah od Maribora dalje: Dunaj (276 km), Budejovice (190 km), Mar. Lazni (297 km) in od tod v Prago (240 km), kamor prispeljo 4. julija zvečer. Skupni povratek bo 7. julija do Bratislave (268 km), kjer se izvrši razhod in povratek po poljubni poti domov. Oficijska proga je dolga 1181 km. Avtoklub CSR priredi zletno zvezdno vožnjo v Prago, ki se bo klasificirala in mora biti izvršena do 3. julija. Zvezdica je tekmo absolutno 24 močkovnikov in 6 avtomobilistov, dan za danem pa prihajajo nadaljnji konkurenti. Pri sekretariatu Avtokluba CSR v Pragi pošlje za časa zletja posebna informativna pisma, kjer izletniki dobijo vse potrebne informacije glede na zletne slavnosti, razpored, stanovanje, popravila vozil in stanje cest.

• Tečaj za šolsko vrtnarstvo. Na inštitut avtomobilistov šolskega odbora se bodo vršili v letošnjih šolskih počitnicah po posameznih srezih dvodnevni in tri-dnevni tečaji za šolsko vrtnarstvo, da dobi naše učiteljske primerna navodila za po-speševanje vrtnarstva na deželi. Učitelji se bodo prijavljali v šolskovrtnarske tečaje do 15. julija.

• Izdaja odpustnic na osnovnih šolah. Ker zakon o narodnih šolah ne pozna odpustnic, se dela na izdaji tiskovine, ki bo po vsem ustreza zakonom predpisom. Prizadevanjem bodo izdala šolska upraviteljska zasedanja potrdila o dovršeni osnovni šoli, ki jih bodo doleteli vrtniki, ko prejmejo pravilna izpovedila.

• Opozorilo turistom kolesarjem, ki se vozijo v Kamniško Bistrico. Prejeli smo: Vodno čedež se dozdaj, da se vozijo izletniki v Kamniško Bistrico s kolesi po turističkim poti. Ker je ta pot izvedena v mnogih in precej velikih ovinkih, je kolesarjenje po pešpoti nevarno tako za pešce kakor tudi za kolesarje same. Le žuditi se je, da se ni že zgodila kakšna večja nesreča, zlasti ob nedeljah in praznikih, ko je promet na tej poti izredno živahen. Meščanska korporacija je sicer že postavila desko s svarilnim napisom, da je kolesarjenje po turističkim poti prepovedano, vendar se nikdo ne briga za to prepoved in kolesarski izletniki se množijo od nedelje do nedelje. Da se obvarujejo vsaj izletniki pešci nadlegovanja po mnogostevnih kolesarjih bo meščanska korporacija v Kamniku odločno zabranila vožnjo s kolesi v Kamniško Bistrico. Za zdaj je dovoljena vožnja s kolesi samo do Konjske; tam bodo morali kolesarji pustiti svoja kolesa, ako hočejo naprej v Bistrico. Ta prepoved velja od nedelje 26. t. m., na kar opozarjamo naše turiste-kolesarje.

• Odprte in oskrbovane so naslednje kočje in domovi: v Triglavskem gorovju: Aljažev dom v Vratih, Staničeva kočja (od 26. t. m. dalje) in Vodnikovska kočja (od 26. t. m.); v Karavankah: Spodnja in Kadilnikova kočja na Golici, Valvazorjeva kočja pod Stolom, Prešernova kočja na Stolu in Dom na Kofcih; v Kamniških planinah: Colzova kočja na Koprskem sedlu, kočja na Kamniškem sedlu, kočja na Veliki Planini, Dom na Kravcu, Dom v Kamniški Bistrici in češka kočja (stalno odprta in oskrbovana); Triglavski dom na Kredarici (od 25. t. m. stalno odprta in oskrbovana). Orožarna in Malnarjeva kočja na Črni prsti (stalno), Erjavčeva kočja na Vrščem (stalno), Krevkova kočja na Ratitovcu (od 26. t. m. stalno), Novozgrajena kočja na Ljubniku pri Škofji Loki, Vilfanova kočja na Begunjski, Planinski dom na Mirni gori, novozgrajena postojanka na Sv. Gori, kočja na Sv. Planini, novozgrajeni dom na Mrzlici, vse kočje na Pohorju, Češka kočja nad Celcem, Piskernikova in Tillerjeva kočja v Logarski dolini, Frischaufov dom na Okrešlju, novozgrajeni Planinski dom v Logarski dolini, Moziška kočja na Moziški planini, Uletova kočja na Peci, Planinski dom na Lisci, Koebekov dom na Koroški in planinska restavracija na Boču, kočja pri Triglavskih jezerih (od 25. t. m. stalno) in Aleksandrov dom (od 26. t. m. dalje).

• Slovenska Matica naznanja, da se bo v nedeljo 3. julija odprla slovenskemu pisatelju Josipu Murnu ob stoletnici njegovega rojstva spominska plošča v Štani, njegovem rojstnem kraju. Vabijo se njegovi učenci, slovenski književniki in drugo občinstvo, da se udeležijo slavnosti. Odhodi iz Ljubljane s jutranjim vlakom ob 7.18 v Lito, dalje pa peš.

• 25 letnica mature na sušaški gimnaziji. Vabimo tovaršice, s katerimi smo se pred 25 leti razstali na Sušaku, da pridejo 6. julija v Zareze na proslavo 25 letnice mature. Potrebne informacije za program proslave daje in sprejema prijave dr. Miladen Hofer, Daruvar.

• Kolavdacija dveh cest v višnjegorskem okraju. Danes ob 8. se bo vršila kolavdacija do sedaj izvršenih del na cestni zgradbi: Višnja gora-Police, katere se udeležijo zvezdica.

• Slovenska Matica naznanja, da se bo v nedeljo 3. julija odprla slovenskemu pisatelju Josipu Murnu ob stoletnici njegovega rojstva spominska plošča v Štani, njegovem rojstnem kraju. Vabijo se njegovi učenci, slovenski književniki in drugo občinstvo, da se udeležijo slavnosti. Odhodi iz Ljubljane s jutranjim vlakom ob 7.18 v Lito, dalje pa peš.

• 25 letnica mature na sušaški gimnaziji. Vabimo tovaršice, s katerimi smo se pred 25 leti razstali na Sušaku, da pridejo 6. julija v Zareze na proslavo 25 letnice mature. Potrebne informacije za program proslave daje in sprejema prijave dr. Miladen Hofer, Daruvar.

• Kolavdacija dveh cest v višnjegorskem okraju. Danes ob 8. se bo vršila kolavdacija do sedaj izvršenih del na cestni zgradbi: Višnja gora-Police, katere se udeležijo zvezdica.

• Slovenska Matica naznanja, da se bo v nedeljo 3. julija odprla slovenskemu pisatelju Josipu Murnu ob stoletnici njegovega rojstva spominska plošča v Štani, njegovem rojstnem kraju. Vabijo se njegovi učenci, slovenski književniki in drugo občinstvo, da se udeležijo slavnosti. Odhodi iz Ljubljane s jutranjim vlakom ob 7.18 v Lito, dalje pa peš.

• 25 letnica mature na sušaški gimnaziji. Vabimo tovaršice, s katerimi smo se pred 25 leti razstali na Sušaku, da pridejo 6. julija v Zareze na proslavo 25 letnice mature. Potrebne informacije za program proslave daje in sprejema prijave dr. Miladen Hofer, Daruvar.

• Kolavdacija dveh cest v višnjegorskem okraju. Danes ob 8. se bo vršila kolavdacija do sedaj izvršenih del na cestni zgradbi: Višnja gora-Police, katere se udeležijo zvezdica.

• Slovenska Matica naznanja, da se bo v nedeljo 3. julija odprla slovenskemu pisatelju Josipu Murnu ob stoletnici njegovega rojstva spominska plošča v Štani, njegovem rojstnem kraju. Vabijo se njegovi učenci, slovenski književniki in drugo občinstvo, da se udeležijo slavnosti. Odhodi iz Ljubljane s jutranjim vlakom ob 7.18 v Lito, dalje pa peš.

• 25 letnica mature na sušaški gimnaziji. Vabimo tovaršice, s katerimi smo se pred 25 leti razstali na Sušaku, da pridejo 6. julija v Zareze na proslavo 25 letnice mature. Potrebne informacije za program proslave daje in sprejema prijave dr. Miladen Hofer, Daruvar.

• Kolavdacija dveh cest v višnjegorskem okraju. Danes ob 8. se bo vršila kolavdacija do sedaj izvršenih del na cestni zgradbi: Višnja gora-Police, katere se udeležijo zvezdica.

• Slovenska Matica naznanja, da se bo v nedeljo 3. julija odprla slovenskemu pisatelju Josipu Murnu ob stoletnici njegovega rojstva spominska plošča v Štani, njegovem rojstnem kraju. Vabijo se njegovi učenci, slovenski književniki in drugo občinstvo, da se udeležijo slavnosti. Odhodi iz Ljubljane s jutranjim vlakom ob 7.18 v Lito, dalje pa peš.

• 25 letnica mature na sušaški gimnaziji. Vabimo tovaršice, s katerimi smo se pred 25 leti razstali na Sušaku, da pridejo 6. julija v Zareze na proslavo 25 letnice mature. Potrebne informacije za program proslave daje in sprejema prijave dr. Miladen Hofer, Daruvar.

• Kolavdacija dveh cest v višnjegorskem okraju. Danes ob 8. se bo vršila kolavdacija do sedaj izvršenih del na cestni zgradbi: Višnja gora-Police, katere se udeležijo zvezdica.

• Slovenska Matica naznanja, da se bo v nedeljo 3. julija odprla slovenskemu pisatelju Josipu Murnu ob stoletnici njegovega rojstva spominska plošča v Štani, njegovem rojstnem kraju. Vabijo se njegovi učenci, slovenski književniki in drugo občinstvo, da se udeležijo slavnosti. Odhodi iz Ljubljane s jutranjim vlakom ob 7.18 v Lito, dalje pa peš.

• 25 letnica mature na sušaški gimnaziji. Vabimo tovaršice, s katerimi smo se pred 25 leti razstali na Sušaku, da pridejo 6. julija v Zareze na proslavo 25 letnice mature. Potrebne informacije za program proslave daje in sprejema prijave dr. Miladen Hofer, Daruvar.

• Kolavdacija dveh cest v višnjegorskem okraju. Danes ob 8. se bo vršila kolavdacija do sedaj izvršenih del na cestni zgradbi: Višnja gora-Police, katere se udeležijo zvezdica.

• Slovenska Matica naznanja, da se bo v nedeljo 3. julija odprla slovenskemu pisatelju Josipu Murnu ob stoletnici njegovega rojstva spominska plošča v Štani, njegovem rojstnem kraju. Vabijo se njegovi učenci, slovenski književniki in drugo občinstvo, da se udeležijo slavnosti. Odhodi iz Ljubljane s jutranjim vlakom ob 7.18 v Lito, dalje pa peš.

stopnifka banske uprave gg. inž. Karel Orel in inž. Ciril Pirce, predstavniki cestnega odbora, graditelji in drugi. Komisija se bo sestala v Gorenjem Brezovem. Popoldne bo kolavdurala cestno zgradbo Radovohva vas-Sela pri Šumberku in se bo sestala v ta namen ob 15. pri vasi Zagorici.

• Razstveni odbor Jugoslovenske kinološke zveze v Ljubljani sporoča, da je na prošnjo Slovenskega lovškega društva preložila razstavo čistorečnih psov vseh pasem na dan 8. septembra, ker proslavi Slovensko lovsko društvo tedaj tudi 25 letnico svojega obstoja. Proslava 25letnice SLD je za našo kinologijo tako važen moment, da se te proslave moramo udeležiti vsi kinologi. Vse prijavnice psov smo sprejeli ter ostanejo v veljavi za prireditelje razstave 8. septembra.

• Nov grob. Po daljši boleznici je preminil v 68. letu starosti g. Franc Mencinger, ključavničar KID na Savi. Pokojnik, ki je služboval polnih 56 let pri enem in istem gospodarju, je bil pristna bohinjska korenina, dober človek in vesel mož. Bil je delavec stare bohinjske garde, ki je prišla pred 40 leti iz bohinjskih železarn na Jesenice. Bil je orjak po postavi in prej nikoli bolan, dokler ga ni pred tedni napadla zavrtna bolezen in mu pretrgala nit življenja. Pogreb pokojnika bo danes ob pol 18. Boji mu ohranjen lep spomin, žalostim naše iskreno sožalje!

• Denarni zavodi v dravski banovini na praznik 28. t. m. (Vidov dan) ne poslujejo. Društvo bančnih zavodov v drav. banovini

• Novo avtobusno podjetje za prevažanje potnikov Pepi Gorican je pričelo obratovati na prosti Tržič-Kranj-Ljubljana in vzdržuje redne zveze po dvakrat na dan v Ljubljano in obratno. Zjutraj odhaja avtobus v Ljubljano ob 7. popoldne pa ob pol 2. Vrača pa se iz Ljubljane ob pol 12. in ob pol 18. izpred Figovca. Vožnja traja 1¼ ure. Vozovi so udobni in imajo po 24 sedežev. Podjetje priporočamo.

• Ucinj modernizacije. Po vestih iz Beograda je ministristvo za notranje zadeve odobrilo pravila nove ustanovitvene društva »Ucinj«, ki si je stavilo nalogo, da uredi Ucinj, kot veliko moderno kopališče. Ucinj naj dobi moderno kopališče, moderne hotele in dobre ceste, ki bodo Ucinj v zale s Kotorom in Cetinjem.

• Nenavaden prirodni pojav opazajo že nekoliko večerov v Brodu ob Savi. Na vzhodni strani Save, za nizkimi bosanskimi hribi se vsak večer ob devetih prikazuje velika mesečina kroga, ki tako rekoč gori v intenzivnem rdečem rumenem plamenju, v velikem krogu zastrta s karminski-rdečo svetlobo. Čim višje se dviga mesec, tem bolj se stolp ognja na Savi povečuje, ter je videti kakor ognjena kača v dolgosti več sto metrov proti Brodu. Ta redka prikazen traja približno po četrt ure.

Število gostov v radio termal-nem kopališču Laško je vsaki dan večje.

• Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v Rogatcu je prepovedalo Obeskuemu Stefanu iz Spodnjega Sečova zahajati v krčme za dobo dveh let (od 12. t. m. do 12. junija 1934).

• Vlom. Nedavno se je neznan tat spizlil v zaklenjen stanovanje vinčarke Marije Janžekovičeve v Strelcih pri Slonih in ji ukradel več parov čevljev, razno obleko več naglavnih robcev in druge predmete. Razen tega je tat pobasal tudi hranilno knjižico z majhno vlogo. Hranilnica, v kateri je denar naložen, je bila pravčasno obveščena o tatvini.

• Mahej je prekalil glavo. V slavonskem Nuštru se je v hiši Josipa Modriča odigrala grozna rodbinska drama. Med Modričevim sinom in mahejo Heleno je večkrat prišlo do prepira. Prepričali so se do zlatih tudi se potem, ko se je Josip oženil. Pretekli terek je žena Josipova šla na vrt, da nabere graha za kosilo. Maheja pa ji tega ni dovolila. Med ženskama je nastal preprič. V tem kritičnem momentu je prišel na vrt tudi mladi Josip, ki je v afektu napadel mahejo in ji s sekro prekalil glavo. Maheja je ostala na mestu mrtva. Josip pa se je sam prijavil orožnikom.

• Svojo ženo umoril zaradi nezvestobe. V Beogradu se je v noči od ponedeljka na torek odigrala krvava rodbinska tragedija. Trgovca Atanazij Jovanović je svojo ženo Marico s kuhinjskim nožem zaklal. Smrt je nastopila v najkrajšem času. Jovanović je pri zasliševanju izjavil, da se je prepričal o nezvestobi svoje žene in da tega ni mogel prenašati. Po izvršenem zločinu se je Jovanović sam javil policiji.

• Bloke - Nova vas pri Rakeku, domovni prvih smučarjev 750 m nad morjem, prekrasna šumovita okolica, gorski zrak, sončne kopeli, romantični izleti v Krško jarno, Cerkljsko jezero itd. Za preskrbo gostov skrbijo prvostopne gostilne po najnižji cenah. Zveze od železniske postaje Rakek in Velike Lašče vsak dan direktno pa avtobusna zveza z Ljubljano, lepa romantična cesta čez Turjak in Vel. Lašče, za avto in motorno zleto. Brezplačne informacije daje Turjavsko-prometno društvo za Notranjsko, Nova vas pri Rakeku.

• Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobiljeno perilo v najlepšo izdelavo.

Iz Ljubljane

u. Priserčen poslovilni večer. V sredo zvečer so se naši sportniki poslovili od svojega dolgoletnega sodelavca g. polkovnika Miloša Ožegoviča. V restavracijski dvorani »Zvezdec« se je zbralo veliko število sportnih delavcev, zlasti odbornikov JZSS in SK Ilirije ter članov smuše sekcije Ilirije. Poslovilne besede so spregovorili v imenu JZSS podpredsednik dr. Ciril Pavlin, za SK Ilirijo podpredsednik dr. Stanko Lapajne, za zvezo jugosl. planinskih društev in SPD predsednik dr. Jože Pretnar, v imenu odbornikov JZSS generalni tajnik Jos. Gorec, za Smučarski klub »Ljubljana« in LZSP Ante Gnidovec, za ZSK Hermes Dolinar ter univ. profesor dr. Jesenko. Polkovniku Ožegoviču je JZSS izročil v priznanje zaslug svoj znak, Ilirija mu je podarila umetniško sliko svojega smučarskega doma v Planici s podpis: vseh prisotnih, Jos. Gorec pa v imenu odbornikov krasen bronasti relief Triglava. Polkovnik Ožegović se je vidno ganjen zahvalil in zatrjeval, da ne bo nikdar pozabil

Pri pokrivenem ali preobremenjenem telodcu, zgaga, pri počitniškem času v telodcu vam pomore

Dobiva se v vseh lekarnah

Oblika od Mla. soc. politika in nar. zdravja S. št. 2609 S. št. 1932.

SALVACID

svojega bivanja med brati Slovenci. Sledili so še nekateri humoristični govori, ki so posebno prisrčno obeležili iskreno tovaršstvo, ki je vladalo med sportniki in polkovnikom Ožegovičem.

u. Spored današnjega koncerta absolutov ljubljanskega državnega konservatorija 1.) Cesar Franck: Variations symphoniques igra na klavirju Lipovšek Marjan, absolutno srednje šole prof. Janka Ravnika. Spremlja orkester državnega konservatorija pod vodstvom Müllerja Gustava. 2.) Lajovic A.: Bujni vetri v polju Krek: »Šum vira in zefirja, Lajovic: »Pesem o tkalcu, poje Marček-Olup Mara, absolutna srednje šole solopetja ravatelj Hubada. Orkestralno spremljavo je priredil L. M. Škerjanec, spremlja konservatorijski orkester pod vodstvom Vinka Šušteršiča. 3.) dr. Švara: »Šviljanje, Janko Ravnik: »V razkošni srečje, Poje Milena Verbič, absolutna visoke šole oddelka za solopetje prof. Vande Wistinghausove. Spremlja konservatorijski orkester pod vodstvom Šušteršiča Vinka, orkestralno spremljevanje priredil L. M. Škerjanec. 4.) Beethoven: Violinski koncert op. 61. Igra Šušteršič Vinko, absolutno visoke šole violinskega oddelka prof. Jana Šlaisa. Spremlja orkester državnega konservatorija pod vodstvom g. Lipovška Marjana. Dirigenti orkestra so vsi iz dirigentske šole prof. L. M. Škerjanca. Produkcija bo izredno interesantna, posamezne točke so izvrstno nastudirane, umetniški uspeh koncerta je absolutno zagotovljen. Sedeži od 4-10 Din in stojšča po 2 Din so v predprodaji v Matični knjigarni, kjer se dobi tudi podrobní spored.

u. Prihod ameriških izletnikov v Ljubljano. Danes ob 8.50 prispel v jeniški brzobolnem v Ljubljano večje število naših ameriških rojakov izselencev, da obiščejo svoje domove in sorodnike in se spoznajo s prilikami in razmerami v državi. Brez dvoma so taki izleti veliko propagandno sredstvo za državo. Narodni izseleniški odbor naproša občinstvo, naj se po možnosti udeležijo sprejema in pozdrava na kolodvoru.

u. Društvo »Treznost« javlja vsem svojim članom, da se bo v soboto 25. t. m. ob 8. uri zvečer vršila seja v Narodni kavarni. Posebno opozarjamo na to sejo vse one, ki se nameravajo udeležiti abstinentnega kongresa na Cetinju, ki se bo vršila 4. julija. Vožnja je četrtinska po železnici in polovinska po morju. Za vsedobornike je seja strogo obvezna!

u. Klub jugoslovenskih primorskih akademikov opozarja vse tovaršice na klubovo objavo, ki je na deski na univerzi. V lastnem interesu ne odlašajte!

u. Vse, ki so fotografirali momente naše kmečke slavnosti v nedeljo 12. t. m. prosimo, da pošljejo po 1 kopijo na spodnji naslov ter navedejo svoj naslov in zahteve za odkup negativ, Zveza kmetijskih fantov in deklet, Pražakova 8-L.

ZAKAJ?

Ker je to zdravilišče gotovo najučinkovitejše

u. Zveza naprednih jugoslovenskih akademskih starejših v Ljubljani bo imela se-stanek drevi ob 20. v restavraciji »Zvezdec«. Dnevni red: razprava o resoluciji, ki jo predlaga zvezni odbor za politična vprašanja o našem današnjem položaju.

u. Prosvetno in izobraževalno društvo »Zorac« v Sp. šiški priredi v nedeljo 26. t. m. izlet čez Golovec v Skofljo. Zbirališče pred kavarno »Evropac« ob 13. — Povratek z vlakom.

u. II. mladinski akademija »Svoboda« bo v soboto 25. t. m. ob 19. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Otroci od 4 do 12 let bodo deklamirali pesmi v zboru in solo. Otroški govorni zbor bo izvajal župančičeve »Kroparje« in »Naše lučice. Mladi pevec Lado Krušič bo s spremljavo šramla »Svobode« zapel naslednje pesmi: Peruzzi-Proletarstvo, »Škrjančev, Ciril Pregljev »Moj očka ima konjica dvaj« in Hubadovo »Gorenjsko zdravico«. Šramel »Svobode« bo zaigral Aram'sevo »Pomladno korčenko« in »Serenačo. Vstopnina nizka: sedeži po 2 Din, stojšča po 1 Din. Prodaja vstopnic v naprej v strokovni komisiji, Miklošičeva cesta 22, palača Delavske zbornice.

u. 12. delavski prosvetni večer priredila »Svoboda« in »Zarja« v ponedeljek 27. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice z zanimivim in lepim sporedom. Ta večer bo v tej sezoni zadnji prosvetni večer. Nastopili bodo solisti: sopranistki Širčeva Josipina in Sokova Dragica, baritonist Arnold Arcon, tercet in godba »Zarja«, oktet »Ljubljanske Zvonice«, govorni zbor »Svobode« iz Ljubljane in šiške in recitator Božič. Pisatelj Grabar bo predaval o delovni šoli. Večer bo lep. Ne zamudite ga!

u. Janez Krstnik na Trnovskem mostu je postavil. Opirajoč se ob nizki križ iz točene bakrene pločevine, se nagiba lahko naprej in prilagodi ogledu pasante in druge, ki prihajajo gledat po posročeno novo umetniško kiparja Nikolaja Pimata. Učinkovito prenovljenemu mostu je močno v okras. Ko bodo urejeni še pločniki in mostišče ter vsa okolica, se bodo tudi Trnovčani in Krakovčani lahko postavljali, da pri prenavljanju Ljubljane niso prikrajšani.

u. Takšnega kresovanja, kakor je letošnje, v naših krajih že dolgo ne pomnimo. Pred dvema dnema je sonce kakor vsako leto v severni polovici naše zemlje doseglo svoj višek in se bo poslej proti jeseni polagoma zopet nižalo proti obzorju. Temu primerno bi morala tudi temperatura stopnjevati svoj višek, pa je kljub nedav-

niim vremenskim napovedim meteorologov ravno letos pokazala čisto nenavadno kaprice. Vsi zadnji dnevi so bili izredno hladni, včeraj zjutraj smo imeli v Ljubljani le dva 9 stopinj C. deževalo je vso noč in še do prvih popoldanskih ur. Lani je ob kresnem dnevu vladal na bregovih naših rek velik žrvžav, letos pa bodo morali kopalci že se potpeti. Kljub takemu kresovanju pa se bomo letos seveda že še tudi naužili sončnega poletja.

u. Počitniško kolonijo priredi v idilični Preski pri Medvodah podružnica Kola jugoslovenskih sester Moste - Sv. Peter. Lepe in zračne prostore za počitniško kolonijo je dal na razpolago g. župan Šušteršič in mu podružnica Kola izreka svojo najtoplejšo zahvalo. Opozarjamo starše, ki imajo otroke od 6. do 12. leta, ki so potrebni svežega zraka, sonca, kretanja v prosti naravi, kopanja v topli Sori in kdor zmore majhno vsoto, naj pošlje svojega malčka za 1 mesec, in sicer od 10. julija do 10. avgusta s počitniško kolonijo moševskih Kolašic v Presko. Otroci bodo imeli obilno in izvrstno hrano in bodo pod vestnim nadzorstvom. Informacije se dobe pri odbornikih Kola jugoslovenskih sester Moste - Sv. Peter, in sicer pri: Marici Kruhar, Moste, Ciglarjeva ul. 39, Fani Funtek, Zelena jama, Valentin Vodnikova ul. 14, Mari Fabjan, Stari Vodmat, Jenkova ul. 20, v trgovini Druškovič-Lavnik, Zelena jama, Val. Vodnikova ulica in v trafiki Šušteršič, Novi Vodmat, Ciglarjeva ulica. Starši, ako vsem je zdravje vaših malčkov pri srcu, pri-glasite svojo deco in sicer hitro, ker rok je kratek! Oskrbnina za otroke je 350 Din.

u. Izlet na Vrhniko z motornim čolmom priredi v nedeljo 26. t. m. drogerija Kanc Židovska ulica 1., za svoje odjemalce in udeležence Foto-tečajev. Izleta se lahko udeležijo tudi vpeljani gostje in se sprejema-jo prijave ter dajejo vse informacije do sobote, do 15. ure v trgovini. Vožnja brez-plačna.

u. Domovinski urad mestnega načelstva ljubljanskega bo v soboto 25. t. m. in v ponedeljek 27. t. m. zaradi smučenja uradnih prostorov zaprt.

u. Mestni gradbeni urad ne bo posloval 27. in 28. t. m. za stranke zaradi obsežnejših uradnih prostorov. Licitacija za električno razsvetlavo za carinarnico pa se bo vršila, kakor je bilo razpisano.

u. Nesreče. Včeraj so pripeljal v splošno bolnico v Ljubljano 35 letno Terezo Šebenkovo iz Podpeči pri Presejcu. Je tako nesrečno skočila s semenega voza, da si je zlomila levo. Druza poškodovanka je 58 letna delavčeva žena Franciška Mežakova iz Tržiča, ki jo je prednočnim potom na cesti v Tržiču nekdo kolesar ter si je pri padcu poškodovala desnico.

u. Roparski napad. Na Tržičski cesti poleg stare mlinice sta ustavila proti večeru okrog 22. dva neznanca brivskega pomočnika Renata Potojstva. Neznanca sta mu prišla groziti z nožem, nakaar sta ga porabila ter mu odvzela iz hladnega žepa blaginjo, mu ukradla 200 Din nato pa sta izginila v noč. Oropani brivec je pozneje poslal stražnika in mu za vedno naznanil. Strelca sta bila srednje starosti, prvi bolj visoke, drugi pa manjše postave. V zvezi je uvedena preiskava.

u. Velika policijska racija. Včeraj ponoči in v zgodnjih jutranjih urah je priredila policija velikopotezno racijo po vsem mestu. Oddelki so se podali tudi v Mestni log, ker se že od nekdaj radi škrtajo po

predvsem pri ženskih boleznih in pri regulaciji krvnega tlaka.

skrajnih razni delomrznosti. Dobokotni in strahotni so skupno prijeli okrog 100 oseb, tako moških, kakor tudi ženskih. Med aretiranci je bilo celo število mladih ljudi, ki so se v glavnem preživljali samo z beračenjem in postajali pri tem poslu že naravnost nasilni. Po zaslišanju je bilo nekaj 20 oseb pridržanih v zaporu, nekaj jih je bilo izpuščenih na svobodo, druge pa bo policija izgnala v domače kraje.

u. Vlom in tatvina. V izločeno okno trgovine »Ilirijec« v veži na Mestnem trgu št. 17. je vlomil ponoči nekdo z železno palico ter odnesel tri metre sivga blaga za moško obleko v vrednosti 800 Din. V mestu je bilo izvršenih zadnje dni več tatvin. Prijavljeni sta bili tudi dve tatvini koles. Na Vodnikovem trgu je neki 20 letni žepar ukradel Mariji Hostnikovi denarnico s 150 Din.

u. Bluze, najnovijeje modele, po solidni ceni ima trdnika šterk nasl. Karničnik, Stari trg 18.

Iz Celja

u. župni kongres SJSU v Celju. V soboto 25. t. m. in v nedeljo 26. t. m. priredi Zveza jugoslovenskih srednješolskih društev, župa za dravsko banovino v Celju, v celjskem Narodnem domu svoj župni kongres. Konferenca predsednikov bo 25. t. m. ob 16. v župnem ihalu v Narodnem domu in se je bodo udeležili pred-sedniki vseh srednješolskih društev iz naše banovine, dalje zastopniki akademskih društev in zastopniki starejšinskih organizacij. V nedeljo 26. t. m. bo ob 9. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma redni župni občni zbor, na katerem bodo po svojih delegatih zastopane vse srednješolske družine v dravski banovini, akademski društva in starejšinske organizacije. Naprednemu dijaštvu naklonjeno občinstvo se v ljudno vabi, da se udeležijo občnega zbora in s tem pokaže svoje zanimanje za srednješolski pokret. V soboto 25. t. m. bo v Narodnem domu interna čajanka.

u. CPD ob zaključku poslovnega leta. Na Vidov dan 28. t. m. ob 20. bo v pevski sobi v Narodnem domu letošnji redni občni zbor CPD z običajnim dnevnim redom. Po končanem obnem zboru ob 21. bo v mali dvorani Narodnega doma društveni družabni večer, ki se ga naj udeležijo vsi ustanovni, častni, podporni in redni člani. Vstopnine ne bo.

u. Popravek. Med včerajšnjimi vestmi je bila objavljena vest o odklivanju zdravnikov primarijev celjske javne bolnišnice. Pri telefonskem sprejemanju pa se je pokazilo ime primarija porodniško-ginekološkega oddelka g. dr. Emila Watzkeja, ki je bilo nepravilno objavljeno kot »Waskoc«. e. Čakovanji bodo gostovali v Celju. V nedeljo 26. t. m. bodo gostovali v Celju člani prvega moštva SK Čakovca, ki

bodo nastopili popoldne ob 17. na igrišču pri »Skalni kletci« proti celjskim Atletikom. V predtekmi pa se bosta spoprijeli rezervi SK Olimpa iz Gabejra in Atletikov ob 15. na istem prostoru.

ne toliko ugodnosti, da znaša sedaj mesečni prispevek članov mariborskega »Ognjca« 15 Din, pa uživajo iste pravice kakor člani »Plamca«. Mariborsko društvo »Ognjca«, si je na ta način omogočilo že takoj od začetka praktično udejstvovanje, tako da odpade vsaka karentna doba. Število članov iz vseh krajev dravske banovine stalno narašča.

a. Nezgode. V Vurmatu se je po nesrečnem naključju obstrl 13 letni sinček posestnika Stampferja. Odneslo mu je sredinec leve roke. V Razvanju pa se je na kosi hudo porezal 11 letni sodarjev sinček Rudolf Ciringer. Oba ponesrečena otroka so prepeljali v splošno bolnico.

Šolstvo

Na mestni ženski realni gimnaziji v Ljubljani bo odprta razstava risb in ročnih del v dne 26. do 28. t. m. vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 17. Starši in sorodniki gojenk in prijatelji zavoda iskreno vabljeno!

Matura na I. drž. realni gimnaziji v Ljubljani, ki se je vršila pod predsedstvom prosvet. šefa g. Josipa Mazija, je pokazala tale uspehi: a) iz realnogimnazijskega razreda so izdelali: Becker Mihael, Boh Alojzij, Derkovič Drago, Jezovšek Josip, Kramberger Milan, Krivic Bruno, Marchiotti Silvester, Mehle Marijan, Mrmolija Zdenko, Novak Bogdan, Prisljan Francišek, Raič Milivoj, Ribnikar Bojan, Rous Matija, Urbančič Boris, Zorc Rudolf, Cerut Dušan, Čadež Marjan, Vojska Vlado in Vidra Roman (odklopljenih na 3 mesece 7 in na leto dni 5 kandidatov); b) iz realnega razreda so izdelali: Brnčič Hrvoje, Bufon Dušan, Deutschmann Herbert, Eržen Franc, Furlan Danilo, Gričar Janez, Grli Josip, Lapajne Stanislav, Martinič Izidor, Mayer Henrik, Medved Dušan, Moll Bojan, Mravlja Ciril, Mušič Oton, Ogorelec Vladimir, Omersa Nikolaj, Pavlič Stanislav, Plemelj Beno, Prelovšek Demeter, Pust Ivan, Rus Jožef, Vidmar Edvard, Vitek Josip, Zavišek Stanislav in Žbogar Dragotin (odklopljenih na 3 mesece 7 in na leto dni 1 kandidat. — Debelo tiskani so bili oproščeni ustege izpita.

Na III. državni realni gimnaziji je bil višji tečajni izpit od 9. do 18. t. m. pod predsedstvom ministrskega odposlanca g. Uroša Dioniča, upravnika vseučiliške knjižnice v Beogradu. Izpit je delalo 34 kandidatov in ga je napravilo 32 kandidatov. 2 bosta pa delala ob koncu avgusta popravni izpit iz enega predmeta, a za vse leto ni bil nihče odklopljen. Med 32 abiturienti je bilo 9 oproščencev ustege izpita in 9 kandidatov je izpit napravilo z odklo. — Uspeh je izredno dober, in sicer so izpit napravili naslednji (odličnjaki so debelo tiskani): Arnež Negomir, Bajuk Marijan, Banko Janez, Colarič Martin, Čadež Gvido, Fatur Bogomil, Flere Janjanc, Grinšič Rajko, Grünfeld Janez, Jelačin Risto, Jerančič Ferdinand, Kaffou Milan, Keršič Peter, Korent Drago, Kováč Janez, Kühr Pavel, Lebar Stefan, Lovše Anton, Mlejnik Vital, Omersa Igor, Ravnhar Evgenij, Richter Jožef, Scharf Viktor, Sladonja Dragan, Stegnar Marjan, Sukič Janez, Svetek Leon, Škarar Ferdinand, Tomšič Rafael, Tratnjek Stefan (Prekmurec s samimi odličnimi redovi) Vosatka Miro in Zver Ivan. Kakor je razvidno, je uspeh izvrsten, saj je preko polovice kandidatov napravilo maturo s prav dobrim uspehom.

Na državni ženski učiteljski v Ljubljani so se vršili učiteljski diplomski izpiti od 1. do 22. junija pod predsedstvom g. univ. prof. dr. Franca Jesenka. K izpitu so bile pripuščene vse absolventke obeh petih razredov (77), 1 kandidatka, ki je po enem letu izpit ponovila in 1 kotrakratualna učiteljica (dopol. izp.). Uspešno je napravilo izpit 64 kandidat, 10 kandidatkam se je dovolil popravni izpit iz enega predmeta v avgustu, 5 kandidat je bilo odklopljenih na eno leto. Diplomso so prejelo: Bertonec Julijana, Bižal, Ljudmila, Božič Franciška, Božič Ljubica, Brezovar Olga, Bodič Stanislava, Cebular Danila, Čuk Matilda, Furlan Eleonora, Grlic Ljudmila, Grošelj Valerija, Grudnik Marija, Hafner Alojzija, Hribar Helena, Idlič Aida, Ilc Marija, Illovar Elizabeta, Jekl Justina, Jelčnik Jelena, Jugovic Kornelija, Juvenc Rada, Knez Julijana, Kobal Viljemina, Köchl Zlatica, Kofol Ida, Komel Olga, Kos Ana, Kosec Cirila, Kozina Zlata, Lavrič Ljudmila, Leskovic Hedvika, Ljubič Barbara, Malahovsky Hildegarde, Malnarč Milena, Marovšek Zora, Merhar Stanislava, Mišič Daniela, Pengov Marija, Petšec Ernestina, Podboj Julijana, Renčelj Zorislava, Ročnik Angela, Selko Vincencija, Sinkule Stefanija, Sturz Doroteja, Subdolinik Vida, Svetek Daniela, Šetina Danica, Šetina Vida, Sorli Elizabeta, Strukelj Ljudmila, Švalj Josipina, Svigelj Angela, Svigelj Bogomira, Torkar Marija, Trobevskec Magdalena, Trost Milena, Uranič Justina, Urbančič Terezija, Vales Nada, Zakarišek Nada, Zemljak Stanislava, Zickero Helena in Zigon Ljudmila.

Na državnem moškem učiteljskem v Ljubljani so delali učiteljske diplomske izpite v času od 1. do 18. junija pod predsedstvom min. odposlanca g. vseuč. prof. dr. Ivana Prijatlja. Izpit je delalo 39 rednih gojencev ter 2 kontraktualca. Uspeh izpita je uspešno so napravili izpit vsi redni učenci in eden kontraktualca, dočim je dobil drugi popravni izpit iz enega predmeta. Imena aprobiranih:

GLEDALIŠČE

OPERA

Zafetek ob 20.

Petek, 24. Zaprto.
Sobota, 25. Turandot. B.
Nedelja, 26. V slučaju ugodnega vremena ob 15. Prodana nevesta. V Tivolskem parku. Zlžnane cene.

★

Ljubljanska opera. Poslednja abonentska opera predstava v letošnji sezoni bo v soboto 25. t. m. Uprižori se za red B. opera »Turandot« z go. Villan - Kunčev v naslovni ulozi. — Zaradi trajnega deževnega vremena se niso moge vršiti skušnje za uprizoritev opere »La Mascotte«, zato bodo peli v nedeljo ob 15. poslednji v letošnji sezoni v Tivolskem parku Smetanova »Prodano nevesto« po znižanih cenah. Predprodaja vstopnic je pri dnevi blagajni v operi.

Agrež Boris, Barle Nikolaj, Boika Vekoslav, Casagrande Julij, Cerkevnik Franc, Cvar Maroslav, Drovnik Božidar, Fink Stanko, Fuchs Marijan, Golar Emanuel, Goršek Rudolf, Havilek Josip, Janškovec Leon, Jenko Metod, Kastelic Ivan, Keržan Ivo, Ladič Milan, Leder Mirko, Lemšček Dušan, Levstik Ivan, Maver Danilo, Mihelič Alojzij, Mikšič Anton, Müller Anton, Perko Josip, Petrič Franc, Potočnik Blaž, Praprotnik Anton, Puhar Josip, Rihar Ivan, Skulj Edvard, Stante Jurij, Štrubelj Drago, Švegi Stefan, Tolmajner Leon, Vanič Viljem, Vidmar Viktor, Volk Rudolf, Zemlja Gabrijel in Jeletič Rudolf.

Naša umetnost gre v Amsterdam

Razstava, ki jo za jesen pripravlja »Cvijeta Zuzorič«

Ljubljana, 23. junija.

Našemu občinstvu je gotovo še dobro v spominu širokopotezna, obširna razstava jugoslovanske upodabljajoče umetnosti, ki se je lani vršila v Londonu, ki pa je menda zaradi prenatrpanosti, premalo smotrene organizacije doživela le bolj skromen uspeh ter se je pozneje v naši javnosti o nji mnogo razpravljalo. Takšne razstave v velikih centrih sveta so v naši zunanji kulturni politiki zelo redki in zelo važni dogodki in zato jim je treba posvečati največjo pozornost in skrb; vprašanje kulturne afirmacije našega naroda in naše države je vezano z njim in uspeh ali neuspeh takšnih razstav je v neki meri tudi naš politični uspeh ali neuspeh. Veseli pa moramo biti vsake prilike, ko lahko svetu pokazemo, kaj zmorejmo tvorne duhovne sile našega naroda.

Za jeseni — od 10. septembra do 9. oktobra — se zdaj pripravlja razstava sodobnega jugoslovanskega slikarstva in kiparstva v Amsterdamu, ki jo na povabilo naših državi in naši umetnosti naklonjenih Nizozemcev priredi beograjsko društvo prijateljev umetnosti »Cvijeta Zuzorič«. Za razstavo so na razpolago najlepši prostori amsterdamskega mestnega muzeja. Razstava ima namen, da kulturni Holandiji poda revijo naše sodobne umetnosti in vseh njenih pravic in stremljenj. Stroške za prevoz do Amsterdama in nazaj ter stroške za kataloge in drugo krije društvo »Cvijeta Zuzorič«.

Gospodarstvo

Mlinska pavšalna taksa in naše mlinarstvo

Odmerjanje in izterjevanje mlinske pavšalne takse je povzročilo mnogo nezadovoljstva med mlinarstvom in dravski banovini, ki je bilo po težki preizkušnji žitnega režima in spričo ogroženosti eksistence postavljeno pred nove žrtve.

Žitni režim je bil po svojih osnovah sicer dobro zamišljena ustanova, saj je bil njegov namen držati ceno pšenice nad višino produkcijskih stroškov, v praksi pa se je ta ustanova izkazala kot nemogoča, ker je istočasno učinkovala obremenjevalno zlasti na pasivne pokrajine naše države. Glavni pogojevalnik pa je bil ta, da monopol pri izvajanju ni koristil, odnosno bremenil vseh delov naše države enakomerno in pravično, temveč je služil le izvestnim krogom v nekaterih pokrajinah, ki so ga v škodo kmeta in konsumenta izkoriščali.

Ko so nam po večmesečnem prizadevanju našega spoštovanega ministra g. dr. Kramerja in njegovega pomočnika g. Mohoriča odvzeli verige žitnega režima, smo se globoko oddahnili v zavesti, da ne more biti nobeno zlo tako hudo, kakor je bil žitni monopol za našo pasivno Slovenijo, posebej pa še za naš mlinarski in pekovski obrtniški stan.

Žitni monopol se je tudi v finančnem oziru končal neugodno in naravna posledica tega dejstva je bila, da so od vladne strani skušali najti kritje vsaj onega dela deficita, ki ga je bilo po ukinitvi notranjega monopola glede na konstelacijo na svetovnem trgu še pričakovati pri odprodaji preostalih zalog pšenice, nakupljene po visokih cenah.

Istočasno z obljubo od strani vlade, da bo prenehala mlinska pavšalna taksa s 1. julijem t. l., je moralo mlinarstvo kot nekako kompenzacija za ukinitvi žitni monopol sprejeti mlinsko pavšalno takso, dasi ravno se težke posledice te takse vnaprej niso dale presoditi. Kakor noben pavšal, tako se tudi mlinska pavšalna taksa ne da odmeriti z absolutno pravičnostjo. Taksa bazira na principu tehnične kapacitete: za odmero takse služi določeno razmerje tehnične kapacitete in efektivne izrabe na podlagi prispevka od 1000 Din na vagonu in upoštevajoč 23 delavnih dni na mesec.

Zoper to ne bi bilo ugovora, če bi se pri sestavi ključa in stopenji dale vsaj približno uvaževati obratne razmere, ki se močno razlikujejo po pokrajinah in tudi glede na posamezna podjetja, odnosno če bi bilo mogoče najti za vsak primer pravičen ključ glede na tehnično in efektivno izrabljeno mlinsko kapaciteto. Ta ključ pa je pri razmerah in ugodnostih mlinov v žitnodravnih krajih v primeri z razmerami v naši slovenski mlinski obrti in industriji neizračunljiv, ker je zaposlenost slovenskih mlinov znatno manjša glede na kapaciteto.

Danes, ko prihaja moka po vodi preko Siska do naših konsumnih centrov za 700 do 1000 Din ceneje kakor pšenica po nižani mlinski tarifi iz Bačke in Banata, je umljivo, da slovenskemu trgovcu ne kaže kupovati pri slovenskemu mlinarju, odnosno da mu ne kaže zalagati naše mlinske pšenice v svrhu mletja.

Trg z moko je tako prenapolnjen in konkurenca vovodinskih mlinov tako buja, da se postavlja izdelek slovenskih mlinov ob najkrajnjišji mlevnini za cca. 15 do 20 Din dražje, kakor nudijo vovodinski mlini svoj proizvod franco postaje v

Zaključni izpit na državni trgovski akademiji v Ljubljani se je vršil pod predsedstvom min. odposlanca g. Presla, inspektorja za strokovno šolstvo, od 7. junija do 23. junija. Od 29 prijavljenih kandidatov (-tk) je izdelalo 21, na 3 mesece je bilo odklopljenih 8. Izpit so napravili: Erker Helena, Gagel Oton, Guštin Anica, Jug Franc, Karba Drago, Klemenčič Franc, Kranjc Avgusta, Krašovec Albina, Lampič Ida, Metelko Alojzija, Mihelak Vincencij, Ogrinc Milan, Osterman Draga, Peterkel Bogumila, Petrič Dora, Piki Zoran, Pogačnik Leopold, Primožič Maks, Repovš Franc, Setnikar Stefanija, Zemljak Milena.

Iz seznama, ki ga društvo prilaga svojim vabilom na umetniški razstavi, razberemo, da je v celoti vabljenih 68 slikarjev in 16 kiparjev; med njimi je 16 Slovencev. Med slovenskimi umetniki so vabljeni slikarji Globoknik, Jakac, Jakopič, Jama, A. G. Kos, Maleš, Pavlovec, Pilon, Stern, Tratnik, Vesel, Drago Vidmar in Zupan ter kiparji Dolinar, Tine Kos in Loboda. Iz neumljivih razlogov pa v tem seznamu manjka nekaj polnovrednih imen iz slovenske umetnosti, tako n. pr. brata Kralja, ki menda pravkar razstavlja v Beogradu, in pa nekaj mlajših, katerih dela so posebno v zadnjem času vzbudila pozornost naše javnosti (Pirat, Gorše itd.). Hrvatsko in srbsko umetnost bodo zastopali med drugimi: kiparji Meštrovič, Augustinčič, Frangeš, Palavicini, Rosandić in slikarji Babič, Bečić, Bijelič, Bešević, Dobrovič, Hakman, Hegedušić, Kljaković, Krizman, Milunović, Miše, Mujadžić, Nastasijević, Petrov, Pomorišac, Postružnik, Stanojevič, Štala, Seremet, Tabakovski, Targatlo, Treps, Uzelac, Vidović itd.

Razstavi v Amsterdamu želimo največjega uspeha še iz nekega posebnega, patriotskega razloga: v Nizozemski, v tej deželi, v kateri si tisoči naših rojakov z delom služijo kruha, naj pomaga ta razstava utrditi ugled našega imena in naj prepriča nizozemsko javnost, da je naš človek po srcu in po talentu enakovreden sinovom kateregakoli kulturnega naroda Evrope.

dravski banovini. Če prištetemo še, da obremenjuje slovenske mlinske pavšalna taksa z 8—10 Din pri 100 kg, spoznamo, da so mlini v dravski banovini pri sedanjih tarifnih razmerah in zaradi težje obremenitve tako pre ustavljajo svojih obratov. Naša konkurenčna nezmožnost namreč ni le posledica nezadostne tarine za ščite, temveč v znatni meri tudi posledica okolištin, da znaša pri vovodinskih mlinih zaradi dobre zaposlenosti pavšalna taksa komaj 2—3 Din pri 100 kg, dočim znaša pri našem mlinarju, kakor rečeno, 8—10 Din, pri čemer kalkulativno ne more izhajati.

Velike težave so se glede odmero takse pokazale tudi pri naših kmetskih mlinih. Dočim so bili ti majhni mlini (do 15 q kapacitete) v mesecu aprilu oproščeni vsakega prispevka, jim usoda za maj in junij ni prizanesla, tako da znaša v mnogih primerih mesečni prispevek na taksi majhnih mlinov več kakor je znašal celomesečni zaslužek dotičnega mlinarja. Njih intervencije in prošnje so na dnevnem redu, medtem pa tečejo eksekucije.

Če sem prav informiran, vrši vsa predpisovanja pavšalnih takse posebna komisija. Ne dvomim o sposobnosti gospodov, ki so v komisiji, še manj o njihovi pravilnosti, mislim pa, da je tak način predpisovanja mimo vseh individualnih okoliščin brez osebne in strokovne ugotovitve vsaj pri naših srednjih in malih mlinih praktično nemogoče. Nočem navedati podrobnosti, ugotoviti hočem samo dejstvo, da je mlinska pavšalna taksa v sedanjih oblikah izkazala za slovensko mlinsko obrt in industrijo kot neprenosljiva obremenitev, ki učinkuje v zvezi z neugodnimi tarifnimi razmerami in oddaljenostjo od žitnodravnih krajev od dne do dne usodopolnejše na obstojo slovenskih srednjih in malih mlinov.

I. Z.

Konferenca o izvozu žita preko naših luk

V torek se je vršila na Sušaku važna konferenca, ki je razpravljala o vprašanju izvoza žita preko naših pomorskih luk. Konferenci, ki jo je sklical Zavod za pospeševanje znanosti trgovine, so prisostvovali predstavniki prirediteljev ministrstva, zbornice in paroplovnih družb.

Povod za razpravljanje o tem vprašanju je neposredno dala preferenčna pogodba s Francijo, po kateri bomo v l. 1932/33 lahko izvozili v to državo po ugodnostni carini okrog 12.000 do 15.000 vagonov pšenice. Diskriranje tega izvoza pšenice preko naših luk je važen postulat naše državne in gospodarske politike, ker bi se na ta način bolje izkoristili naši nacionalni transportni sistem in bi skoraj vsi transportni stroški ostali doma. Dočim gre pri izvozu po Dunavu preko Braile znaten del teh transportnih stroškov v korist inozemstva. Naše paroplovne družbe sicer sicer sicer, ki so sedaj primorane držati znaten del svojih ladij v lukah, bi dobile zaposlenje, s čimer bi bilo pomagano tudi našim mornarjem in luškim delavcem. Vse naše stremljenje mora iti za tem, da si formiramo izvoz preko domačih luk, kakor to delajo tudi v drugih pomorskih državah.

Glavni referat je na konferenci podal dr. Karmanski, ki je zlasti predložil podatke o razlikah glede prevoznih stroškov preko Braile in preko naših luk. Na podlagi njegovega referata se je razvila daljša diskusija, nakar je bila sprejeta resolucija, ki zahteva, da se postavke sedanje železniške izvozne tarife za pšenico znižajo za 30%. Ta znižana tarifa naj bi veljala tudi za koruzo in stročnice. V času, kadar je Sava plovna, naj se organizira tudi kombinirani transport po Savi do Siska in potem po železnici do pomorskih luk (Sušak, Split).

Ker gre za izredno važne interese našega narodnega gospodarstva, pri čemer je dana možnost povečanja našega narodnega dohodka, je konferenca naprosila kr. vlado, da v najkrajšem času izvede predlagane ukrepe.

Gospodarske vesti

— Nemška država je postala majoritetna lastnica največjega nemškega železarskega podjetja. V Nemčiji se trenutno živahno komentira transakcija, ki jo je izvršila še prejšnja vlada z nakupom delnic družbe Gelsenkirchener Bergwerks A. G. To transakcijo, ki jo je sklenil bivši gospodarski minister Dietrich, so do sedaj držali tajno. Z nakupom delnic od finančne skupine Flick za 100 milijonov mark (nominala 11—milijonov) je dobila nemška država vodstvo v družbi Gelsenkirchener Bergwerks A. G. (ki ima 263 milijonov mark glavnice) in posredno tudi odločujoč vpliv pri družbi Vereinigte Stahlwerke (z glavnico 775 milijonov mark), ki je največji železarski in premogovni koncern ne samo v Nemčiji, temveč tudi v vsej Evropi. S to kupitjo je nemška država dobila kontrolno gledi 45 odstotkov premogovne produkcije porurškega sindikata. Na drugi strani pa nadzira sedaj nemška država skoro polovico vse nemške produkcije železa in preko 40 odstotkov nemške produkcije jekla. Kot povod za nakup delnic družbe Gelsenkirchener navedajo nevarnost, da bi te delnice prišle v inozemsko last, ker so bile zastavljene za velik kredit v Nizozemski. V političnih krogih pa zopet zatrjujejo, da gre le za rešilno akcijo glavnega delničarja družbe Gelsenkirchener g. Flicka. Nemška javnost zlasti kritizira dejstvo, da je država kupila delnice po 80 odst. nominala, dočim notirajo te delnice trenutno le nekaj nad 40 odstotkov nominala. Kupčija je bila baje sklenjena že lani v jeseni. Visoko ceno za delnice utemeljujejo v vladnih krogih s tem, da so bili inozemski finančni krugi glede na važnost posesti teh delnic za kontrolo nemške premogovne in železarske produkcije pripravljeni plačati celo 100 odstotkov nominala.

— Državna hipotekarna banka izkazuje v svojem stanju od 31. maja t. l. 699,2 milijona Din hranilnih vlog nasproti 615,8 milijona Din ob koncu prejš. leta. V blagajni in na žirovnih računih pri Narodni banki in Poštni hranilnici je bilo na ta dan 83,6 milijona Din (ob koncu prejš. leta 55,4), posojila na hipoteke so znašala 2291,0 milijona Din (2321,7), posojila samoupravam pa 538,7 milijona Din (548,7). Samostojni fond, fond in kapitali javnih ustanov, naloženi pri tej banki, so znašali 1536,2 milijona Din (1529,6), obveznice v obtohu pa 837,5 milijona Din (851,1). Pri Narodni banki na podlagi lombarda najeta posojila so se povišala na 255,0 milijona Din nasproti 156,0 milijona Din ob koncu prejš. leta.

— Dobave. Dne 30. t. m. se bosta vršili ofertni licitaciji pri intendanturi komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani glede dobave riža, olja, kristalnega sladkorja, čebule, kave in čaja ter pri intendanturi komande savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave svinjske masti, olja, testenin itd. — Oglasa sta na vpogled v pisarni Zbornice za TOI.

— Oddaja popravila streh in zlebov na objektih vojašnice vojvode Mišiča v Ljubljani se bo vršila potom ofertne licitacije 14. julija pri referentu inženjerije komande dravske divizijske oblasti v Ljubljani, kjer so pogoji interesentom na vpogled.

Borze

23. junija.

Na ljubljanski borzi so danes popustile devize London, New York in Trst, dočim se je ponovno okrepila deviza Berlin.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je bila tendenca v Vojni škodi prijazna. Do zaključkov je prišlo za kaso najprej po 178 in 180, potem pa po 182 in 184. V investicijskem posojilu je bil promet po 48 in 49. Od blairskih papirjev pa se je trgovalo 8% blairsovo posojilo po 42 in 7% Seligmanovo posojilo po 43.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2276,20 — 2287,56, Berlin 1337,27 — 1348,07, Bruselj 784,05 do 787,99, London 203,87 — 205,47, Milan 286,80 do 289,20, New York kabl 5634,88 — 5663,14, New York ček 5612,88 — 5641,14, Pariz 221,66 do 222,78, Praga 166,78 — 167,64, Curih 1097,35 — 1102,85.

Zagreb. Amsterdam 2276,20 — 2287,56, Berlin 1337,27 — 1348,07, Bruselj 784,05 do 787,99, London 203,87 — 205,47, Milan 286,80 do 289,20, New York kabl 5634,88 — 5663,14, New York ček 5612,88 — 5641,14, Pariz 221,66 do 222,78, Praga 166,78 — 167,64, Curih 1097,35 — 1102,85.

Curih. Beograd 9, Pariz 20,1975, London 18,605, New York 513,25, Bruselj 71,475, Milan 28,18, Madrid 42,40, Amsterdam 207,425, Berlin 122,025, Stockholm 95,50, Oslo 91,50, København 101,50, Sofija 3,73, Praga 15,20, Varšava 57,50, Bukarešta 3,06.

Effekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 181 — 183, za junij 182 — 183, za julij 179

M. Zoščenko:

Človečanstvo

Konec je — za vse večne čase! Niti iskrica ljubezni do bližnjega ne tli več v mojih prsih.

Do večraj — natančno do šestih zvečer — sem še ljubil vse ljudi. Danes sem pogasil poslednjo iskrico ljubezni do njih.

Tavajoč po mestnih ulicah, sem prišel pred hišna vrata, kjer je bila zbrana velika množica ljudstva. Nekdo sredi gneče je ihtel. Pristopil sem in vprašal, kaj je vzrok razburjenju.

»Nogo si je zlomil,« mi je nekdo pošeplnil.

Preril sem se v ospredje in uzrl pred seboj človeka, ki je ležal na cesti pred vrati. Bil je bleč kakor žid. Skozil hlačnico je bilo videti, kako mu podrgeta zlomljena noga.

Sirovak ponesrečenec je pritisnil svoj obraz tesno h kamnu in je jadikoval z mogočnim glasom:

»Gredé mi je spodsnilo... Takšna noga je tako krhka!«

Ker mi je v prsih bilo vroče srce, nisem mogel prenesti prizora. Obrnil sem se k množici:

»Ali vas ne presune to, kar se godi tukaj pred vami? Napravite prostor, da pokličem rešilno postajo. Tu je treba nekaj storiti.«

HOTEL MILINOV

Zagreb

NA JELACICEVEM TRGU

Tekoča topla in hladna voda v vseh sobah. Telefon v sobah in ves ostali komfort. — ZMERNE CENE. 219

RESTAVRACIJA BURZI

Plastnik i Bršner, Zagreb

Draškovičeva ulica 28, priporočila prvorazredno hrano, kavo in ostale pijače po najnižjih cenah. 243

do 181, za avgust 178 den., za december 176 do 180, 7% investicijsko 49 — 51, 4% agrarne 23 — 24, 6% begluške 32 — 32,75, 7% Blair 37,50 — 38,125, 8% Blair 41 — 42, 7% Drž. hipotek. banka 42 — 42,75; bančne vrednote: Narodna banka 3800 — 4000, Priv. agrarna banka 205 — 207,50.

Beograd. Voja škoda 180 zaklj., veliki komadi 183,50 bl., 7% investicijsko 50 — 52, 4% agrarne 23,50 zaklj., 6% begluške 32,50, 32,25 zaklj., 8% Blair 44 bl., 7% Drž. hipot. banka 42,50, 41,50 zaklj., Priv. agrarna banka 205 zaklj.

Dunaj. Eskomptegesell. 100, Dunav-Sava-Jadran 13,98, Trbovlje 20, Alpina - Montan. 8,55, Sečera 23,50.

Blagovna tržišča

2170

+ Winnipeg. 23. junija. Začetni tečaj: Pšenica: za julij 54,375, za oktober 56,875, za december 57,875.

+ Chicago. 23. junija. Začetni tečaj: Pšenica: za julij 48,125, za september 50,75, za december 53,75; koruza: za julij 29,375, za september 32, za december 32,25; oves: za julij 20,125, za december 22,625; riž: za julij 29,75, za september 32,50.

+ Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence na les slaba. Zaključeni so bili 3 vagoni, in sicer 2 vagona tramov in 1 vagon remeljnov.

+ Ljubljanska borza (23. t. m.) Tendence za žito nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. postaja, po mlevski tarifi, plačljivo v 30 dnehi): slavonska, 78 kg po 170 — 172,50, okolica Sombor, 79 kg po 172,50 — 175, potiska, 80 kg po 175 do 177,50; moka: baška 30c, franko Ljubljana, plačljivo v 30 dnehi, po 305 — 310, banatska po 310 — 315; koruza (slov. postaja, plačlj. v 30 dnehi): baška pri mlevski voznini po 145 — 147,50, pri navadni voznini po 150 do 152,50.

+ Novosadska blagovna borza (23. t. m.) Tendence mlačna. Promet 48 vagonov. — Pšenica: baška, okolica Novi Sad, 79 kg in okolica Sombor, 78 kg 122 — 124; srednjebaška, 78 kg 122 — 124; baška potiska in ladja Tisa, 79 kg 124 — 126; ladja Begej, 79 kg 123 — 125; gornjebanatska, 79 kg in banatska, pariteta Vršac, 78 kg 120 — 122. Oves: baški 145 — 150; sremski, slavonski 147,50 — 152,50. Koruza: baška 100 — 102; banatska 99 — 101; sremska 101 — 108; baška bela 111 — 113. Moka: baška, banatska 30c in 30c, 200 — 210; št. 30c 190 do 195; 35c 180 — 185; 36c 170 — 175; 37c 140 — 145; 38c 92,50 — 97,50. Otrobi: baški in srems

Iz življenja in sveta

Brezposelnost tudi na Holandskem

V holandski prestolnici se je vršil velik demonstracijski obhod za zaščito brezposelnih. Med demonstranti je bil tudi holandski delavski vodja Wibaut

Pravkar je izšla

nova številka

ilustrovane tedenske revije

„ŽIVLJENJE IN SVET“

z naslednjo vsebino:

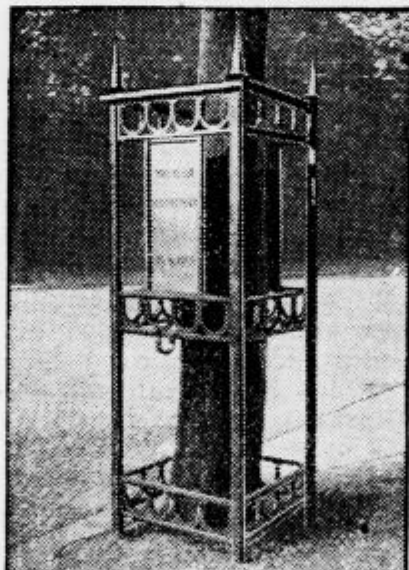
H. Smrekar: KOSEC (naslovna slika)
MEGLENO MORJE (A. Oskar Reya — s slikami)
V ATELJEJU (Ch. Keene — slika)
DVOBOJ (ilustr. Fr. Škodlar)
KNEŽEVINA LIECHTENSTEIN (s slikami)
KAM RADA STRELA UDARI? OD CASABLANCE DO ALGERA (s sliko)
ZELEZNA KRINKA (s sliko)
ALI LAHKO DOMNEVAMO, KAKO DOLGO BOMO ŽIVELI?
KAKŠEN GLAS IMA GRAMOFONSKA PLOŠČA, KI SE VRTI V NASPROTNI SMERI?
SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA
BEDAKOVA OSVETA (Iv. Podražaj)
ELEKTROTEHNIKA V SLUŽBI
MEDICINE (inž. A. Zupančič)
V GOZDU (A. Leete — slika)
SKRIVNOSTI KITAJSKE ČETRTE V SAN FRANCISKU (s sliko)
NOV VODNI MOTOR (slika)
SVICARSKI CAGLIOSTRO, LE-NART THURNEISSER (s sliko)
NAPREDEK ŽENSKEGA POKRETA V EVROPI (s slikami)
CLOVEK IN DOM (Umetnost v stanovanju — slika)
JAPONSKA V SLIKI IN BESEDI
ČRNI TIGER, BELA VRANA
TRI MINUTE POTOVANJA (slavna Segovija — slika)
NENAVADNA ZBIRKA
ZNAMKE PRIPOMBUJEJO (Rajčica z listi)
AKO SE NE VEŠ (Pomaranča — Začimbe in izločanje železnih sokov — Zver, ki niso zverji)
HREPENENJE PO HREPENENJU
MODERNO DEKLE
KOLIKO MORE VELJATI PES
HUMOR (Adamson)

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko in stane polletno (zaključena knjiga) Din 40.—, mesečno Din 8.—. Posamezne številke Din 2 po vseh trafikah. — Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflijeva ulica 5.

Desetletnica usodne smrti

Nemški politik Walter Rathenau, ena najbistrajših glav nemške povojne politike, je padel, zadet od zločinske krogle atentatorja, 24. junija 1922

Mesto atentata, kjer je padel Walter Rathenau v Berlinu-Grünwald

Kako je na Groenlandu

Mednarodno razsodišče v Haagu bo moralo letos v jeseni odločiti, komu prav za prav pripada vzhodna obala največjega otoka na svetu Groenlanda — Danski ali Norveški.

Spor se zdi nepotreben, toda če pogledamo na zemljevid, bomo ugotovili zanimive stvari. Groenland je namreč 2700 km dolga in 1000 km široka zemlja in Danska, ki upravlja zdaj deželo, bi se lahko skrla na njeni površini.

Šest sedmin površine Groenlanda pokriva večni led in prav s spornega vzhodnega nabrežja sega led daleč v morje. Kljub temu pa je zanimanje za Groenland veliko in zaslužen. Uprava je povsem moderna. 16 tisoč prebivalcev, ki živijo na tem otoku, ima sedem radio postaj, dnevnik, bolnice, telefon in druge pridobitve moderne civilizacije. Naselbin je 69, uradnikov 300, mnogo svečnikov in zdravnikov. Pismenost je tako velika, da so našli pri zadnjem ljudskem štetju samo dva odstotka analfabetov.

V šolah učijo 3 danski in 170 eskimskih učiteljev ter 6 danskih in 12 eskimskih duhovnikov. Cerkva je na Groenlandu 69, prav toliko tudi šol, med njimi sta dve nadaljevalni šoli za odrasle in eno višje

učilišče. Šolski pouk je splošen in obvezen za vse otroke od 7. do 14. leta. Posebno nadarjeni otroci se pošiljajo na Dansko, da nadaljujejo študij na stroške države. Javna skrb za zdravstvene razmere je odlična. Celo na najbolj oddaljenem severu so bolnice, kjer se nudi prebivalstvu brezplačno zdravljenje. Vseh bolnic je na Groenlandu deset, nekatere imajo tudi posebne oddelke za otroke in na teh zavodih deluje osem danskih zdravnikov ter nad 100 eskimskih bolničark, ki so se izobraževale večinoma na Danskem.

Prebivalstvo Groenlanda je v vsakem pogledu preskrbljeno. Preprosto ljudstvo živi od ribolova, ki je ob nabrežju prav izdaten in obilen. Poleg rib, med katerimi zavzemajo prvo mesto kiti, love Groenlandci tudi medvede in lisice ter prodajajo njih kožuho. Lov na kite vodi danska država, ki pa zahteva zase samo maščobe, dočim se meso brezplačno razdeli revnemu prebivalstvu.

V severnih predelih Groenlanda kopljejo premog. Letna pridelavica znaša okoli 5000 ton. Danska vlada je tudi skušala urediti farmo za gojitve polarnih kožuharjev, ki ji bi nesla, ko bo stvar dovršena, prav lepe denarje.

Uprava Groenlanda je osredotočena v Kodaňu, ampak dežela ima dalekosežno samupravno. Ze od srede prejšnjega stoletja odločajo Eskimi večinoma sami o vprašanjih, ki se tičejo njih občin. Zlasti v finančnem pogledu jim je danska vlada pustila samostojnost in občine so se dane pravice poslužile v največji meri s tem, da so uredile posebno socialno zavarovanje, ki štiti vse prebivalstvo v enaki meri. Na Groenlandu je uveljavljen sistem tako zvanih skupnih gospodarstev, čijih dobiček se enakomerno razdeli med vse občinarje. Posebnost na Groenlandu je starostno zavarovanje, ki zagotovi vsakemu Groenlandcu, ki doseže starost 55 let, dosmrtno preskrbo.

V splošnem je torej življenje na Groenlandu prav prijetno. Groenland pa se je pravočasno zavaroval proti tujim vpadom in ne dovoljuje priselitve. Na njegovem ozemlju sme živeti samo tisti, ki se je tam rodil, ki je v vladni službi ali pa se mudi v deželi v raziskovalne svrhe.

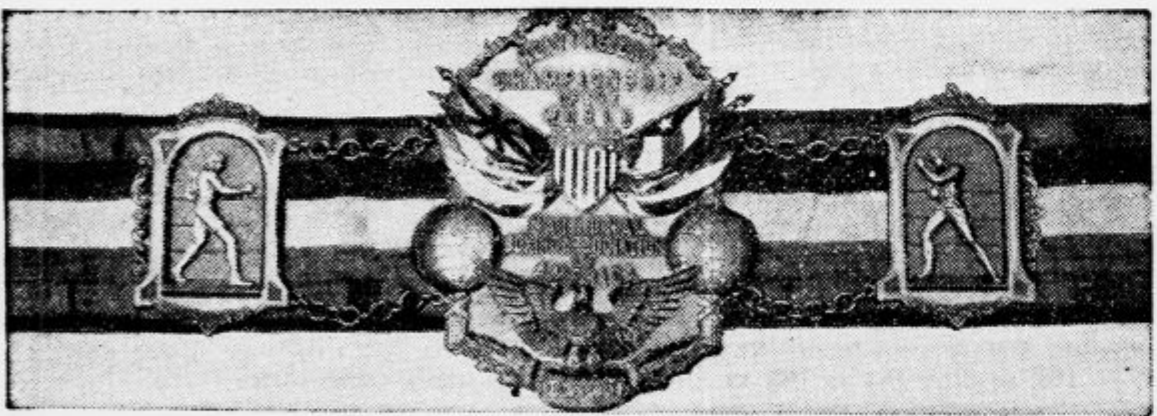
Lepite na pisma znamke protituberkulozne lige!

Nemški gospodar v Čilu

Dr. Werner Sombart, znan berlinski narodni ekonom, ki ga je poklicala nova čilska vlada, da izdela zanjo gospodarski program

Ta pas si je priporil Sharkey

Pas, do katerega ima pravico vsakokratni svetovni prvak v boks vseh kategorij

Ameriška mladina in prepoved alkohola

Znani nemški gospodarski politik dr. Pavel Rohrbach je nedavno preproval Ameriko in sam proučil mnoge slabe posledice, ki jih je tamkaj — posebno med mladino — povzročila prepoved izdelovanja in točenja alkoholnih pijač. Boj za in zoper prohibicijo je v zadnjem času bolj živahen, tako da so njegova izvajanja prav zanimiva.

Da je bila prohibicija v Ameriki udarec v prazno, to o tem ni treba več izgovarjati. Izguba je dvojna, materialna in moralna. Njeni zagovorniki naglašajo sicer, da so zaradi nje končno izginili iz ameriškega življenja oni prostulci »saloni«, neke vrste več ali manj prestopskih krčm, v katerih se je v glavnem točilo žganje. Namestu njih si je začel povprečen človek doma izdelovati gin (iz džin, brinjevec) ali whiskey (žganje iz ječmene, rži in koruze), ki na sta zaradi raznih patok zelo škodljiva za zdravje. Kdor ima denar, pa obiskuje tkzv. »speakeasies« (krčme šepetanja): kdor pa ima denarja v izobilju, zabava kar v nočne klube.

Preden so v Ameriki poznali prohibicijo, ni bil običaj, da bi človeka v ameriški hiši pozdravili z opombo: Pri nas ne pijemo alkohola! Gost je vedel, kakšne so navade

in bilo je v redu. Sedaj, ko je alkohol prepovedan, si tega skoraj nihče ne upa povedati svojim gostom. Prav nasprotno; vsak gospodar mora ponuditi gostu požirek alkohola. Drugače ravnanje gostu s popolnoma tujimi osebami, ker se boje prohibicijskih organov, ki imajo svoje nosove povsod. Sicer pa tudi ti niso nedostopni za dobro podkupnino. Če je agent zaplenil večjo množino alkoholnih pijač, jih običajno izdaten del pridržijo zase; njegovi bližnji znanoci si lahko nato nabavijo pijačo pri njem — kaj pa za drag denar. Ze zaradi tega, ker je zaplenjeni alkohol vtihotapljen iz Kanade ali iz Bermudskih otokov, kjer se izdeluje prvovrstno blago, ne pa iz tujih domačih destilacij, odkoder prihaja zelo »nedolžno«.

Kdor dobi alkohol v hišo, obvesti o vsem dogodu — Američani zelo rad obesi vsako novico na veliki zvon — svoje prijatelje: njim ga ponudi in še sem ima večji užitek, če lahko pije v družbi.

Verodostojna zvešča o načinu, kako in ob kakšnih prilikah se uživa alkohol v družbi, je tale:

Neka cerkev je bila nedeljo za nedeljo obiskana boljše kot vse druge. Tujec, ki je zasel vanjo, se ni mogel dovolj naučiti, ko so po pridigi vsi verniki odšli v kletne prostore pod cerkvijo. Ko se je zbralo vse, se je pričel ples. V kotu pa je bila pripravljena bogata točilnica, ki je zalagala plesalce in gledalce z alkoholom — kolikor je bilo komu po volji. Pastor in žena sta stregla zdaj tu zdaj tam. Ko ju je tujec vprašal za pojasnilo, in kakšni zvezi do pridiga, jela

in »whisky«, je pojasnil pastor: Glavno je, da pridejo ljudje v cerkev in poslušajo pridigo! Da gredo najsi jim ponudim še čašico whiskeyja in priliko za ples...!

Služnih zgodbi bi se dalo napisati več, toda ne povedo bistvenega. Prave posledice prohibicije se ne dajo odpraviti s par šalami; alkoholna prepoved je ustvarila tkzv. gangsterje (člane zakonitih društev), ki so zročila alkoholizacijo mladine. Kakor smo že omenili, je »ganga« skupina zločinskih tipov, ki se je združila zaradi skupnega »delovanja« pri vtihotapljenju in prodaji alkohola. Kupčije s prepovedanim alkoholom prinašajo zaradi visokih cen in vilnega povpraševanja ogromne dobičke, tako da imajo voditelji teh tolpe v rokah visoke zneske, s katerimi lahko po mili volji podpirajo korupcijo pri kontrolnih oblasteh.

Pri tem ne pridejo v poštev samo policija ali celo celi oddelki v najvišjih državnih oblasteh, temveč še posebej trgovine z živili, ki morajo — če hočejo prodajati svoje blago — plačati tem ljudem visoke podkupnine. Kdor ne plača, je izgubljen: kdor plača, lahko prodaja karkoli, tudi alkohol, ki ga je vtihotapljal ali izdelal sam.

V snlošnem se zdaj v Ameriki širi struja, ki bi rada dosegla, da se prepoved točenja alkoholnih pijač razveljavi, kar bi ameriški zakonodajni uradu — dasi bi sprva država dovolila samo prodajo vina in lahkih vin — prineslo ogromne dohodke. Značilno je, da so najhujši nasprotniki te novotarije prav veliki prekučevalci alkohola, ki bi s tem izgubili svoje milijonske dobičke.

Komunisti ranili policijskega predsednika

Ob priliki verskega protestnega zborovanja madridskih komunistov proti deportaciji njihovih aretiranih tovarišev je prišlo do krvavih spopadov med policijo in demonstranti. Policijsko akcijo je vodil osebo policijski predsednik, ki so ga demonstranti nevarno ranili

Smrt paleontologa Hauserja

V Berlinu je umrl v 58. letu paleontolog Otto Hauser, rodom iz curiškega kantona.

Hauser je l. 1908. odkril v tako zvani jami v le Moustrierju skoraj popolnoma dobro ohranjene ostanke pračloveka neandertalske rase, naslednje leto pa je našel v neki špilji pri Combe Capelle okostje mlajšega človeka aurignaskega rodu. Moustrierski človek je po cenitvah pokojnega učenjaka star 100.000 let, aurignaskega človek pa 35.000 let. Voja je pregnala Hauserja iz Francije. Moral je pustiti svoje življenjsko delo tam, kjer je končal pred svetovnim požarom in poslednji ni več obnovil tega poslanstva.

Shakespeare ali sir Raleigh?

Na Irskem so našli majhen, na les naslikan portret, o katerem so mislili, da predstavlja pomorskega junaka Walterja Raleigha. Sebe v zadnjem času so raziskovalci odkrili, da to ni sir Raleigh, marveč Shakespeare, ki ga je bil naslikal l. 1602. njegov prijatelj Burbage.

Dražba Kreugerjeve mornarice

Pred dnevi je bila v Stockholmu dražba Kreugerjeve mornarice, obsegaajoča nekaj jacht in tri letala. Luksuzna motorna jachta »Terise« in dve letali sta ostali v skladiščih, ker so bile vsote, ki so jih ponujali zanje, odločno premajhne. Ostali predmeti, ki so bili naprodaj, pa so bili prodani za skupno vsoto 28.000 švedskih kron. Zanimivo je, da so bili vsi prodani predmeti mnogo višje cenjeni kakor se je izkupilo zanje. Samo letala so bila n. pr. cenjena na 300.000 kron. Kreugerjeva mornarka »Svalene« je bila cenjena na 172.000 kron, prodali pa so jo za nizko ceno 8000 kron.

Brez nogavic in klobuka

Najnovejša pariška moda je damska navada sprehajanja brez klobuka in nogavic. V Bois de Boulogne in na drugih pariških šetališčih srečuje Parizan dan na dan več takšnih sprehajalk. Tujcu se zdi vse to morda lepo in skromno, Francozom pa reči ni po godu. Pravijo namreč, da bo ta moda, če bo trajala, uničila njih modno industrijo in industrijo za izdelovanje nogavic. Zaradi tega so nekateri listi — med njimi tudi pariški »Matine« — nastopili s protestom proti tej razvadi, ki jo imenujejo pogubno za francosko gospodarstvo, ker bi lahko škodovala najrentabilnejše panoge domače industrije.

Jubilej trotoarja

Ta mesec so obhajali v Parizu 150-letnico prvega trotoarja. Junija 1782 so namreč v Rue de l' Odeon uvedli prvi trotoar, kar je bilo za tiste čase prava senzacija. Kratko pred tem, l. 1780., je izšel kraljevi dekret, ki je prepovedal izpraznjevati posode skozi okna. Ta običaj, ki je povzročal, da so pariške ulice vedno dotlej smrdle, je bil baje merodajen, da so francoski kralji izbrali Versailles za svoje bivališče.

Čudno je, da Američani prav za prav nič poseben prijatelj piva ali vina, temveč želi povečini hudo žgane pijače. Prav te pijače so našle med mladino — seveda mestno — nenevadno mnogo »ljubiteljev«. V mestih se zbira vse ameriško življenje in med privlačnosti, ki vabijo podeželsko mladino v mesta, je tudi alkohol.

Kako občejuje v Ameriki osebe različnega spola medsebojno, je znana stvar. Glavne zabave so ples, avtomobilski izleti in »speakeasies«. Povsod igra glavno vlogo alkohol in le v kino je prepovedano jemati steklenice z whiskeyjem (ki pa so pri bogatih tako lično brušene, da jih ne more otipati nobena kontrola).

Mladenčji, ki hoče plesati, mora po možnosti prinesiti s seboj alkohol: to velja za delavca ali dijak. Na domačih plesih premožnejših teta whisky in šampanjec v potokih. Diak, ki je povabljen na ples, gre po svojo damo s šopkom in steklenico žganja. Po nekaterih plesih se par umakne v svoj avtomobil, pije žganje in se zabava.

Na plesih »boljšee« družbe ni nič posebnega, če se pokažejo mlade dame proti koncu večera nekoliko gnjene. S kakšno naslado se vdajajo potniki na ameriških ladjah, posebno na »suhih« progah, »živaju« alkohola, se skoraj ne da zapisati. V Ameriki so premožnejši sloji odločili glede vsega, kar smatrajo srednji in nižji sloji, da bi bilo vredno doseči in posnemati. Tudi naraščajoči seksualizem med ameriško mladino je samo plod alkoholizma.

Pražanka — letalka na Japonskem

Prva ženska, ki je na Japonskem napravila pilotsko skušnjo, je Pražanka Mary Škoda-Dedouch. Dama je pred leti absolvirala praško trgovsko akademijo in je šla potem na Japonsko, kjer se je preživljala s tolmačenjem in z jezikovnim poukom. Poleg tega se je v prostem času bavila s letanjem. Dosegla je lepo stopnjo popolnosti v tej stroki in ko so otvorili letalske tečajne, se je udeleževala praktičnih vaj s tolikim uspehom, da je napravila pilotsko skušnjo kot prva ženska na Japonskem. V skakanju s padalom je tako izurjena, da je zadnjič skočila iz letala z dvema fotografskima aparatoma ob pasu ter pristala srečno na zemljo s dvema krasnima filmoma.

Umor bandita sredi New Yorka

Vardie Higgins,

po smrti Jacka Diamonda, najmočnejši vodja newyorških banditov, ki so ga nasprotniki sredi ceste obstreljevali iz avtomobila in ga ubili

KARIKATURA

Germain-Martin, francoski finančni minister

Vsak dan ena

Otrok, ki je jedel kvas... (»Nebelspalter«)

V slučaju zastrupljenja, povzročenega po zastrupljenju pokvarjenih jedil, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfiju, opiju, kokainu je uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincom staropreiskšana »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdovratno zapeko, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Michel Zévaco:

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

23

Drugi dan okoli poli enajstih dopoldne je prišel lučanski škof v ulico Saint-Honoré na Concinijev dom, ko se je bil Italijan pravkar odpravil v Louvre.

Škof je bil videti dokaj razočaran. Moral je govoriti s Concinijem o važni stvari, ki ni trpela odlašanja. Žato je velel, naj ga naznanijo njegovi soprog.

Richelieu ni bil izmed Concinijevih prijateljev. Vendar sta se časih srečala na dvoru. In pogled mladega prelata, ki se je oziral po kakem mogočnem zaščitniku, se je bil že davno ustavil na Conciniju in Leonori Galigai.

Concini se mu ni zdel dovolj močna opora. A njegovo bistro oko je opazilo, da je bila Leonora tista, ki je odločala o vsem. Ona je bila um, ki je snoval načrte; Concini je bil samo roka, ki jih je izvrševala.

Richelieu se doslej ni hotel očitno postaviti na stran Concinija in njegove žene; tem bolj si je pa prizadeval, da ne bi storil ali rekel ničesar takega, po čemer bi bilo moči soditi, da jima je nasprotnik.

Ta taktika je bila silno težavna in celo nevarna. A Richelieu se ni kesal. Kolikor manj se je menjal za Concinija, toliko bolj se je kviral z Leonoro. Dvorjani, posebno če je cerkveni knez in vrhu tega mlad in lep kavalir, ne more nihče očitati, ako se galantno suče

okoli dam. In dokler zna ostati ta galantna vnema v pravih mejah, je vse v najlepšem redu.

Uspeh Richelieujeve taktike je bil ta, da je tudi Leonora ustavila oči na njem. Ko si je sestavljala imenik ljudi, na katere se je mogla zanesiti, in tistih, ki je vedela, da jo sovražijo, ni mogla uvrstiti Richelieuja ne med te, ne med one. A bila je dobra poznavalka duš in si je dejala:

»Tale še ni moj. A če bom hotela, bo moj, kakor hitro me bo volja.«

Richelieu je bil prišel v pravem trenutku. Leonora ga je takoj sprejela. Imel je vijoličasto obleko, v kateri smo ga videli snoči, in njegova ponosna, mladostna prikazen je bila Leonori kaj prijetna.

Richelieu je začutil ta dobri vtis. Njegovo prikupljivo vedenje je postalo še bolj laskavo, njegov obraz še bolj neprisiljen in mlad.

Ko so bile vladnostne ceremonije opravljene, se je takoj lotil stvari, zaradi katere je bil prišel.

»Madame,« je rekel z mehkim glasom, »prosil sem vas za razgovor v štiri oči, ker mislim, da je to, kar vam imam povedati, zelo važno za njeno kraljevsko veličanstvo.«

»Gospod škof,« je milostno odvrnila Leonora, »ako ne bi tolikanj visoko cenila razgovora z možem, kakršen ste, bi vas morala vprašati: zakaj se obračate do mene, če je to, kar mi imate povedati, važno za njeno kraljevsko veličanstvo?«

Richelieu se je naklonil kakor v znak zahvale in otožno, a brez trpkobe dejal:

»Zato, madame, ker me ne sodijo vsi tako blagohotno kakor vi. Kraljica je gotovo izmed tistih, ki vidijo v meni samo neznanega mladega človeka.«

Leonora se je vpraševala, kam meri. Čakala je odkrite besede.

Richelieu je razumel njeno opreznost. Zdelo se mu je, da je povedal dovolj in da bi se ponižal, če bi še delj tratil besede o svojih nagibih. Nasmehnil se je.

»Nikar ne mislite, madame,« je nadaljeval, »da pozabljam svoj duhovni stan in grešim z napuhom. Hotel sem le reči, da se ne morem neposredno obrniti do kraljice. Žato prihajam k vam, ker poznam vašo zvestobo in vdanost do njenega veličanstva.«

»Ali,« je rekla Leonora, »še vedno nezaupna,« saj nisem edina... Naši milostni vladarici se hvala Bogu ne manjka vdanih ljudi.«

»To je res, madame,« je odvrnil Richelieu, »morda ji je še kedo drugi takisto vdan kakor vi; a vsekakor ne vem nikogar, ki bi ga toliko cenil kakor vas.«

Leonora je bila premagana.

»Naj bo,« je rekla smeje se. »Poslušam vas, gospod.«

Richelieu se je zbral in pričel brez ovinkov:

»Ali ste že kedaj slišali o zakladu, ki ga je pred več kot dvajsetimi leti zakopala neka tučka... Italijanka... princesa Favsta?«

Ob besedi »zaklad« je Leonora takoj prisluhnila. A pokazala ni ničesar. Kakor je že prej smehljaje se poslušala Richelieuja, tako se je tudi zdaj prostodušno zasmejala.

»Kaj, gospod škof lučanski! Tudi vi verjamete takim neumnostim?« je dejala.

»Madame,« je vzkliknil Richelieu z glasom neomajne samozvesti, »ta zaklad obstoji v resnici! Dokaz imam.«

»Recimo da. A kako hočete iskati zaklada Bog si ga vedi kje, v Parizu ali okolici? Priznajte, da bi bilo težavno.«

»Vem, kje leži zaklad, madame.«

To pot je Leonora minila vsa pikrost. Osupnila je in nehala skrivati svoje začudenje.

»Vi, gospod?« je vzkliknila.

Sport

Službeno iz LNP

(S seje p. o. 22. junija 1932.)

Navzoči gg.: Stanko, rav. Šetina, Novak, Berdaj, Zupanc, Accetto, Grošelj, Kovač. V nedeljo 26. junija se določijo prvenstvene tekme: v Ljubljani igraše ZSK Hermes ob 9. ZSK Hermes; TSK Slovan, ob 10.30 NSK Sparta; SK Javornik, Rakek. Službojuči odbornik g. Grošelj. Vsak klub (izvzemši SK Javornik) mora postaviti po tri reditelje. — Maribor igraše ISSK Maribor ob 17. ISSK Maribor; SK Ilirija, Ljubljana. Službojuči odbornik LNP g. Fischer. — Celje igraše SK Celje ob 17. SSK Celje; SK Amater, Trbovlje. Službojuči odbornik g. Svetek.

Določijo se termini za odigranje kvalifikacijskih tekem: Trbovlje druga tekma 17. julija SK Amater; SSK Celje (prvotno določena za 19. t. m.), 24. julija zmagovalca tekme Amater; Celje proti SK Atletik na sedežu zmagovalca in 1. avgusta SK Atletik; zmagovalca v Celju. — Ljubljana 17. julija TSK Slovan; SK Svoboda in 24. julija SK Svoboda; TSK Slovan. — Maribor 10. julija SK Železnikar; SK Rapid in 17. julija SK Rapid; SK Železnikar.

Dovolji se prijateljska tekma SK Atletik, Celje; Čakovački SK Čakovec, 26. junija v Celju, toda samo pod pogojem, da se prične najpozneje ob 15. ali pa ob 18.30. — Tajnik II.

Nalaga se Mo. Mariboru, da skrbi za zadostno število strelčikov in rediteljev za prv. tekmo v ligi ISSK Maribor; SK Ilirija 26. t. m. v Mariboru, kakor tudi za zanesljive biljeterje, ki morajo opravljati službo pri vseh vstopih na igrišče. Uprava igrišča mora predati pol ure pred pričetkom tekme event. predtekmene izpiznizmo igrišče služb. odborniku LNP (Mo. Maribor). V izložit event. protestov naj Mo. strogo izvajajo gornje odloke, a glede prostega vstopa na igrišče je postopati — kakor tudi v vseh ostalih primerih — v smislu določil propozicij za odigravanje drž. prv. tekem. Tajnik I.

SSK Celju se na dopis od 21. t. m. sporoča, da se prošnji, da bi se prv. tekma 26. t. m. Celje; Amater vršila v Trbovljah, iz finančnih razlogov ni moglo ugoditi. Tajnik I.

Sharkeyjeva zmaga dvomljiva

Boksarska tekma med Sharkeyem in Schmelingom je povzročila zelo razburjene komentarje. Vedno bolj se pojavljajo glasovi, da je bila odločitev sodnikov napačna. Schmeling sam je bil prepričan, da je zmagal. Njegov manager Jacobs je izjavil, da pomeni odločitev sodnikov rop. Tudi sportni referenti newyorških listov soglasno v tem, da je Schmeling vodil v 8 kolih, čemur je bil Sharkey le v 6 kolih boljši. Sharkey je že obljubil, da bo sprejel revanžno borbo, toda le, ako bo pri tem dovolj zaslužil.

Iz Londona javljajo, da je Sharkeyeva zmaga precej presenetljiva. Nekateri ameriški poročevalci označujejo odločitev sodnikov kot krivico. Poročevalec »Evening News« javlja: »Sem Američan ter se veselim, da je Sharkey vrnil ponosni naslov svetovnega prvaka zopet Ameriki. Odkrito pa moram reči, da je v borbi zmagal Schmeling.«

Po borbi je izjavil Sharkey, da je naj-srečnejši človek na svetu, poudariti pa mora, da je v borbi videl, da je Schmeling z vso pravico nosil naslov svetovnega prvaka.

Boksarski strokovnjaki pravijo, da se je forma Schmelinga od zadnje borbe s Scribblingom zelo izboljšala.

Schmeling se bo že 26. t. m. vkrcal na parnik »Europa«, da se vrne v domovino.

Hermes: Slovan. Kot nadaljevanje prvenstva v ljubljanskem I. razredu se bo vršila v nedeljo popoldne na igrišču Hermes prvenstvena tekma med imenovanima kluboma. Poleg derbyja med Ilirijo in Primorjem je srečanje med Hermesom in Slovanom eno najzanimivejših v ljubljanskem prvenstvu. Pri nedeljski tekmi ne gre toliko za točke, kajti tekma sama na sebi itak ne bo vplivala na plasma, pač pa gre obeh klubov za ugled. Hermes je predstavnik izrazite tehnične in kombinacijske igre, zaradi katere je tudi zaslovel. Slovan pa goji enostavno, vendar pa do skrajnosti žilavo in borbeno igro. Prisoditi zmago enemu ali drugemu je z ozirom na precejšnjo izenačenost moči jako težko. V jesenskem srečanju je Slovan podlegel z rezultatom 0:3.

Nogomet v Kranju. SK Korotan se je končno vendarle odločil in se prijavil v LNP. Sedaj imajo imeli vsaj priliko tudi v Kranju prisostvovati prvotrazrednim tekam. Da pa bo moštvo dobro pripravljeno za poskusne tekme, ki jih bo v kratkem določil LNP, je klub novabli za nedeljo 26. t. m. renomirano moštvo KAC iz Celovca. KAC je večkratni prvak Korotke in je po svojih uspešnih gostovanjih posebno dobro znan vodilnim slovenskim klubom. Domače

moštvo bo nastopilo v najmočnejši postavi in bo skušalo častno odrezati v svoji prvi mednarodni tekmi. Publika, ki je Korotanu zelo naklonjena, bo sigurno tudi tokrat polnoštevno zasedla igrišče, ker je brez dvoma, da bo prišla na svoj račun.

Službeno izdobra za delegiranje s a. pri LNP. Delegirajo se v nedeljo 26. junija t. l.: v Ljubljani Hermes; Slovan ob 9. g. Cimperman, ob 10.30 NSK Sparta; Javornik g. Vidic, obe tekmi na igrišču ZSK Hermes. V kolikor bi se Hermes in Slovan dogovorila za drug čas, naj o tem pravočasno obvestita delegiranega sodnika. V Celju: SSK Celje; SK Amater ob 17. g. Dolinar. Uprava GZSP poziva vse članse širšega odbora, da se v nedeljo ob pol 7. zjutraj udeležijo odborove seje v kavarni Čop na Jesenicah. Obenem pozivamo vsa društva in klube, da pošljejo k sebi svoje zastopnike. Dnevni red seje je: poročilo predsednika, tajnika, blaginjskega načelnika, sklepanje o samostojnih predlogih za glavno skupščino JZSS, slučajnosti. Ker je to zadnja seja pred glavno skupščino JZSS in GZSP je v interesu vseh naših društev in klubov, da se seje v polnem številu udeležijo.

Medkubske cestne dirke kol. društva Save. Kakor že javljeno, priredi kolesarsko in motociklistično društvo Sava v nedeljo 26. t. m. ob vsakem vremenu medkubske kolesarske dirke v večjem obsegu. Proga, na kateri se bodo dirke vršile, je: 1. glavna skupina: Viš—Logatec—Planina—Rakek in obratno (km 100); 2. juniorska skupina: Viš—Logatec in obratno (km 55); 3. novinci: Viš—Vrhnik in obratno (km 34); 4. seniorska skupina (km 4). Odhod glavne skupine bo ob 14.30; takoj za njo odidejo juniorji, nato novinci in končno seniorji. Dirkači morajo biti na startu vsaj eno uro pred odhodom, da se ob pravem času uredi vse

potrebno. Vpisnine k dirkam ni, pač pa mora vsak udeleženec položiti kavcijo v znesku 10 Din za številko in se mu po vrnitvi iste povrne denar. Za vse dirke so določene praktična darila in kolajne. Ker vlada med našimi dirkači za te dirke precejšnje zanimanje, je pričakovati ostre borbe, posebno na dolgi progi, saj se bodo na njej kosali sami vztrajni in nepopustljivi vozači kot n. pr. Prodan, Zanoškar, Abulnar, Valant, Rozman, novi »Francoz« Ivanovič in drugi. Prav tako živahna borba bo med močno juniorsko skupino z bratoma Kersičema, Kačičem, Dežmanom, Avbeljem, agilnimi Domžalčani itd. Z ozirom na ugodno vremensko zvezo, bo naši sportni publikli spet enkrat omogočeno prisostvovati zanimivi kolesarski prireditvi. Start in cilj bo na Viču pri km 3 (gostilna Pirnat).

ASK Primorje (nogometna sekcija). Drevo od 17. naprej obvezen trening za vse nogometaše. Ob 20. seja uprave igrišč pri Krapežu. Ob 20.30 seja načelstva nogometne sekcije istotam.

TSK Slovan. Drevo ob 19.30 v lovski koči pri Sokolu strogo obvezen članski sestanek, na katerem se bo določila postava moštva za prvenstveno tekmo proti Hermesu. Po sestanku seje nogometne sekcije, katere naj se zanesljivo udeležijo g. Anko, Poznik in Globočnik.

Plavalna sekcija SK Ilirije. Danes ob 18.30 v kopališču za vse članstvo strogo obvezen sestanek. Vsakomur, kdor se sestanka brez upravičenega vzroka ne bo udeležil, se bo odvzela ugodnost zvržano vstopnine v kopališče.

SK Sparta. Danes ob 20. strogo obvezen sestanek vsega članstva v kavarni Vespernik zaradi nedeljske prvenstvene tekme proti SK Javorniku, Rakek. Točno!

Dane bo zamude

obnovite pravočasno srečke državne razredne loterije za IV. razred, ki so že dospele. Po četrtem razredu sledi »milijonski« razred, zato glejte, da ne ostanete brez srečke.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Iz življenja na deželi

Iz Škofje Loke

Sl.—Sreska prosvetna konferenca za škofjeloški nadzorovalni okoliš bo v soboto dopoldne v mali dvorani Sokolskega doma v Škofji Loki. Poročila šolskega nadzornika g. Vinka Zahraštaka bodo na dnevnem redu razna šolska vprašanja in predavanja škofjeloških učiteljev gg. Rudolfa Horvata in Vojteha Debeljaka. Učitelji si bodo ob tej priliki ogledali razstavo pismenih, risarskih in ročnih izdelkov na deski šoli. Skupni obed bodo imeli v pravkar dograjenem novem salonu pri Rottenbueherju na Mestnem trgu.

Sl.—Pogreb posestnika in sodavčarja g. Franceta Ravniharja s Spodnjega trga je bil najlepši dokaz priljubljenosti pokojnika. Čeprav je bilo deževno se je zbrala v sredo popoldne pred hišo žalostna množica škofjeločanov, da izkaže poslednjo čast svojemu rojaku. Po mestnih ulicah se je razvil po odpetju »Vigredi« dolg spreved z gasilci iz Škofje Loke in okolice na čelu. Godbi na pihala so sledili nosilci vencev in šopkov, društveni in stanovski prijatelji, nakar so nesli kresto gasilci. Za kresto so se zvrstili globoko užalosteni svoji in nepregledna vrsta prijateljev in znancev iz mesta in okolice. Na pokopališču so pevec iznova zapeli, nakar se je ljudstvo poslovilo od novega groba. Ravniharja ohranimo v lepem spominu!

Iz Kranja

r.—Zadruga »Kokodskih in sorodnih obrti v Kranju« obvešča člane, da se bodo vršile vajeenske preizkušnje 21. julija. Zadnji rok za prijave je 3. julija. Sprejemajo se tudi že prijave za mojstrske preizkušnje.

Z Jesenic

sl.—Roditeljski sestanek se je vršil te dni na Jesenicah zaradi nameravanega ukinitja nekaterih meščanskih šol v Sloveniji. Na sestanku se je po vsestranski razpravi postavila resolucija, ki se je poslala na pristojna mesta. V resoluciji so izražene želje vseh roditeljev, da naj meščanske šole še ostanejo ter se po možnosti še izpopolnijo in da se odpravijo na novo uvedene vpisnine, šolnine in takse na sprejemale, ki bi onemogočile nadarjenim delavskim otrokom obisk meščanskih šol. Naposled se v resoluciji zahteva, naj se sestra pred krat-

kim izdani odlok, ki zabranjuje absoventom meščanskih šol nadaljnji študij na ustrežajočih razredih učiteljskih, trgovskih šol, gimnazij, realk, vojni in pomorskih šol.

Iz Tržiča

sl.—Razstava meščanske šole je v nedeljo prepročala stare in prijatelje šole, da je za povzdig našega srednjega staleža meščanska šola edini tip, ki prihaja pri tem delu v postev. Števalni izdelki dečkov in deklic jasno kažejo, da je šola obrnjena v praktično obrtno-industrijsko smer. Pismeni izdelki iz jezikov, matematike, zemljepisa in drugih predmetov so s svojo čistoto in točnostjo izrazov napravili najboljši vtis. Prirediteljem, našim učiteljem in dijakom, na uspehu iskreno čestitamo!

sl.—Razstava otroškega vrta je vsako leto priljubljena točka ob zaključku šolskega leta. Letošnja je bila ob lanske dosti obilnejša in so naši malčki, 80 po številu, pukažali, kakšni umetniki so v veseleju, v gibanju, v nalepljanju in v drugih umetniških začetne vzgojne delovne šole. Prav bi bilo še to, da bi se vse tržiške šole sporazumele in napravile na isti dan v istih prostorih svoje razstave, da bi zrasla tako pred starši nazorna slika šolskega dela od 4. do 18. leta, kolikor znaša starost najstarejših dijakov meščanske šole.

sl.—Roditeljski sestanek, ki je bil v nedeljo v telovadnici meščanske šole, je bil prav dobro obiskani. Prisotni starši in prijatelji šole so z zanimanjem poslušali izjava ravnatelja g. Lajčevca, ki jim je v poljudnih besedah podal sliko, v kakšni smeri se mora gibati vzgoja našega naroda, da se bo gospodarsko popolnoma osamosvojil in zavzel stališče, ki mu po svoji naravnosti in pridnosti pripada. Navajal je dejstvo, da je dosežena šola premalo praktična, da se starši nevede pehačo za fantastično sliko pisarniških služb. Po temeljiti debati so starši izvolili pripravljalni odbor društva »Šola in dom« in sprejeli več resolucij glede ureditve meščanskih šol. Resolucije bo pripravljalni odbor predložil narodni skupščini po svojem poslacu g. Lončarju Ivanu.

sl.—Občni zbor zadruge »Planinski dom« v Tržiču bo v soboto v prostorih Lončarjevega hotela ob 20. uri.

sl.—Zegnanje na Kofcah bo naslednjo nedeljo pri Planinskem domu, ki ima poleg kapelice zaščitnika planin sv. Janeza Krstnika, aranžira zadruga »Planinski dom«, ki želi pridobiti s tem nekaj sredstev za kritje svojih potreb. Povabila je pevski zbor Bralnega društva, pevski zbor Sokola iz Strazišča pri Kranju in tržiško godbo, ki so vsi obljubili, da bodo rade volje prisostvovali na pomoč. Na kresno nedeljo bo torej zbirališče vseh planincev na Kofcah.

Iz Novega mesta

sl.—Kino Dom predvaja danes in v soboto, ob 20.30, ter v nedeljo ob 19.30 in 20.30 zvočni film »Sevliški pevec in zvočno predigo«.

Iz Litije

sl.—Pogrešan zavoj. Pri jutranjem vlaku v sredo je pustil nekega vojaka na litijski postaji zavitek z vojaško bluzo in čepico. Najditelj naj zavoj vrne v prometni pisarni na litijem kolodvoru, sicer bo moral vojak sam trpeti škodo.

sl.—Pritožbe zaradi grmoza. Litijško sresko načelstvo je dobilo v zadnjem času več pritožb zaradi malomarnosti voznikov, ki odlegajo posip kar sredi ceste. Kupi grmoza so zasti nevarni ob temnih nočeh. Vozniki se naj držijo strogo cestnih predpisov.

Iz Trbovelj

sl.—Pevsko društvo »Zvone priredi ob lepem vremenu skupen izlet na Mrzlico v nedeljo 26. t. m. Odhod ob pol 6. zjutraj izpred Sokolskega doma mimo gostilne Zupan.

Iz Konjic

sl.—Razvite papira sokolskega društva Konjice zvezano s telovadnim nastopom in z veliko narodno veselico na praznik sv. Petra in Pavla 28. t. m. bo velika manifestacija sokolke in državne ideje v Dravinjski dolini. Praporu kumeje ban g. dr. Drago Marušič, ki bo ta dan tudi po razvitu sprejel vse župane konjiškega sreza v Okrajni hranilnici. Skupen obed vseh županov in starešin sokolskih edinic bo v dvorani Narodnega doma. Na meji celjskega in konjiškega sreza sprejme g. bana zastopstvo občine in društev v Stranich. Slavnostni sprejem g. bana v Konjicah bo ob 10. uri pri slavaloku pred Narodnim domom. Razvite papira se bo vršilo ob 11. na glavnem trgu, javna telovadba pa ob 15. Pri isti sodelujejo vse sokolske edine Dravinjskega okrožja in Sokolsko društvo Slov. Bistrica. Nastopi tudi oddelek vojaštva iz Slov. Bistric. Zaprošeno je za četrtinsko vožnjo in za poseben večerni vlak za povratek iz Konjic do Poljčan, s priložnostjo na vlake ob glavni progi. Prapor, delo ljubljanske trdnice Hafner in domačih sester, je razstavljen v izložbi trgovca Petka.

sl.—Tekma koscev, ki jo je priredila Sokolska četa v Konjicah vasi preteklo nedeljo, je potekla v najboljšem razpoloženju mnogostevnih gledalcev. Nabralo se je na travniku, kjer se je vršila tekma, preko 500 ljudi. Na travniku so govorili br. starešina dr. Mejak, br. četni starešina Ajdnik, društveni prosvetar br. Nemec pa je obrazložil pomen kmetijskega dela in kmetijskega stanu ter z odločno gesto zavrnil izzivanje pred Katoliškim domom, ki ga je v svoji veliki disciplini sokolsko članstvo ignoriralo.

Iz Ptui

sl.—Mestno načelstvo poziva meščane, da razobesijo na čast gostom ob priliki evharističnega kongresa zastave.

sl.—Led za živila. Mestno načelstvo razglasa, da se more v smislu zakona o nadzorstvu nad živili uporabljati za pripravo in shranjevanje živil le umetni led iz čiste vode. Prestopki se kaznujejo v smislu zakona, in to tembolj, ker odpade vsak izgovor, da je nabava tega ledu otežkočena, ker se led dobi vsak čas v vsaki količini v mestni klavnici.

sl.—Poškodbe po streli. Med nevihto 21. t. m. je udarila strela v hišo g. Artenjaka na Bregu pri Ptuj in poškodovala vso električno napeljavo v hiši in radijski aparat.

Iz Gornje Radgone

sl.—Oživljeno pevsko društvo Zora. Od leta 1926 naprej ni kazalo naše obneje pevsko društvo »Zora« posebnega napredka. Občni zbori se niso vršili. Ker je na zadnja leta prispelo semkaj nekaj novih moči, je sklican prvi širši sestanek za nedelje 27. t. m. ob pol 21. v kavarni g. Janka Čirčiča. Pri tej priliki se bo formalno izvršil občni zbor z volitvami novega odbora. Naprosajo se vsi člani kakor tudi ostali cenjeni gg. pevci, da se tega sestanka udeležijo polnoštevno.

sl.—SMARJE PRI JELŠAH. Sokol priredi v nedeljo 26. t. m. zlet šentjursko-smarskega okrožja. Dopoldne ob 9. bodo meddrustvene lahkostetske tekme za prehodni pokal Sokola iz Smarja pri Jelšah. Ob 15. javni

nastop. Po nastopu velika ljudska veselica s srečevalom. Igrala bo priznana godba na pihala. V primeru slabega vremena bo veselica pod streho.

HOTEDRSICA. Prijazna obvejna Hotel drska se spet oživlja. V nedeljo 26. t. m. priredi gasilno društvo svojo običajno vrtno prireditev. Dasi so slabi časi, vendar bomo gasilnemu društvu sli občani pomagati, ker vemo, da ima še vedno dolg na svoji novi motorni brigalni, s katero so vsak čas pripravljeni pohiteti bližnjemu na pomoč. Prireditev tudi tovariši z one strani meje. Prireditev bo na Turkovem vrtu, kjer bo poskrbljeno za vse dobro.

Dogodki za mejo

Družba ponarejevalcev italijanskih novcev pod ključem

Tržaška policija je izsledila trojico ponarejevalcev 10- in 2-lirskih novcev. Policijski organi so aretirali vse tri in jih odgnali v preiskovalne zapore. Vsi trije so že priznali svojo krivdo. Zadevo je odkril stražnik na trgu pri Rdečem mostu, kjer je skušala 53letna Marija Wulzova oddati ponarejeni denar. Bila je aretirana in je na policijskem komisariatu vse priznala. Sledila je preiskava v njenem stanovanju. Našli so okrog 50 ponarejenih novcev po 10 lir in večjo količino cinka in antimony, iz katerih sta njen mož Viljem in sin Viktor ponarejala denar. Polje tega pa so našli tudi kotliček za destiliranje alkohola. Na domu so aretirali tudi oba možka. Vse tri so že izročili sodišču.

Kongres istrskih fašistov v Buzetu.

Pod vodstvom podtajnika fašistične stranke Maripaticija se je vršil v nedeljo v Buzetu pokrajinski fašistični kongres. Kongres se je vršil dopoldne, popoldne je bilo več koncertov in pevskih nastopov. Fašisti so si ogledali tudi javna dela. Značilno za ta kongres pa je bilo sila strogo policijsko nadzorstvo. V dvorani, v kateri se je opoldne vršil kongres fašističnih hierarhov, so smeli ljudje le s posebnimi izkaznicami. Tudi za avtomobilski promet so bile izdane stroge varnostne odredbe.

Fašistične artiljerijske vaje.

V nedeljo so se vršile v bližini vojašnice 6. artiljerijskega polka v Gorici artiljerijske vaje 253. bataljona fašistične milice za obrambo proti letalskim napadom. Vaje so se pričele zjutraj okrog 8. ure. Streljanje je trajalo ves dopoldan. Popoldne so imeli teoretična predavanja.

Aostski vojvoda v Idriji.

V petek je bil vojvoda Aostski v Idriji. Spremljal ga je goriski prefekt. Ogledal si je rudnik in šole. Zlasti se je zanimal za šolo znane družbe »Italia Redenta«. Aostski vojvoda je namreč pokroviteljica te šole, ki ima nalogo vzgojiti slovensko dečo v italijanskem in fašističnem duhu.

Radio

Izveček iz programov

Petek, 24. junija.

LJUBLJANA 11.30: Sokolska ura: V Hvarni in jeklarni. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Cas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Francosčina. — 19.30: Literarna ura. — 20.15: Prenos opere »Večni mornar« z Dunaja. — 22.30: Cas, plošče, poročila.

Sobota, 25. junija.

